թիւ ՏԱՐԻ 3485 (Ն. Տ.) 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1895 — 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1895 — 19 ԲԼԻՊԻԼ, ԱԽԸՐ 1313 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه غلطه ده آره‌وك غزه‌تسى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ժրանմ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օտմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեանն ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն եւ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԴԱՍԵՐ ՈՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

ԲԱՍԴԷՈՒԻ ԿԵՍԱՆԳԻՆ

Մեծանուն գիտնականը որուն մասնաւոր առթիւ անոր կեանքին ու գործերուն կը զբաղի ամբողջ աշխարհի լրագրութիւնն, հանդիսաւոր պարագաներու մէջ իր ազգին երիտասարդութեան ուղղած է յորդորներ որոնք հիմայ կը կրկնուին ու կը շեշտուին ֆրանսական մամուլին կողմէ։ Հայ լրագրութիւնն իր յարգանաց համեստ հարկը մատուց Բասդէօռի յիշատակին, յեսահայեաց ու հետաքրքիր ակնարկ մը ձգելով անոր կենսապարգեւ գիւտերուն վրայ, հետեւելով անոր խոնարհ ծագումէն մինչեւ տիեզերական համբաւի մը հասնելու շրջանին, ներկայացնելով զինքը իբրեւ գիտուն և իբրեւ բարեբար մարդկութեան։ Եւ երբ մէկ կողմէն կը նկարագրուին անոր մահուան վերջին վայրկեաններն և յուզաբկաւորութեան փառաւորութիւնը, կը մնացինք թէ միւս կողմէ ոչ նուազ շահեկան մանաւանդ օգտակար կրնայ ըլլալ արձագանգ տալ այն գեղեցիկ խօսքերուն որոցմէ ֆրանսական երիտասարդութիւնը չէ միայն որ պիտի օգտուի, այլ ամեն ազգի ուսանողներ ու դպրոցականներ։ Եւ միւնոյն ատեն ի վեր առնելայն բարոյական դասն որ կը քաղուի անոր օրինակելի կեանքէն։

—Ինչ ալ ըլլայ ձեր ասպարէզը, նախ մտածեցէք «ի՞նչ ըրի իմ կրթութեանս համար»; և յետոյ, երբ աստիճանաբար յառաջանաք, «ի՞նչ ըրի մարդկութեան համար», մինչեւ այն վայրկեանն ուր անհուն բերկրութիւնն ունենաք մտածելու թէ կերպով մը նպաստած էք մարդկութեան յառաջդիմութեան ու օգտին։ Բայց թէ կեանքը քիչ թէ շատ նպաստած ըլլայ ձեր աշխատութեան, ամեն անհատ վերջի ի վերջոյ պէտք է իրաւունք ունենայ ըսելու ինչ որ կրցած է ընել։

Այս իմաստով կը խօսէր պատկառելի ծերունին 1892 դեկտեմբեր 27ին, իր ծննդեան եօթանասներորդ տարեդարձի հանդէսին առթիւ, երբ Սորբոնի մեծ ամփիթատրոնի մէջ ընդունելով Ֆրանսայի երախտագէտ զգացմանց հաւաստիքը և համայն աշխարհի գիտնականներուն ողջոյնը, իր շնորհակալութեան ճառը կ'աւարտէր խօսքը ուղղելով Բարիզի ուսանողներուն։ Այդ յորդորականին մէջ սքանչելի դաս մը կար պարտականութեան։ Եւ կուզուի որ այս պահուս, երբ դպրոցական արձակուրդները վերջացած ըլլալով, գօլէժներն ու լիսէները կը վերաբացուին ի Ֆրանսա, այդ և յարակից իմաստուն խօսքերը կրկնուին աշակերտներուն՝ իրբեւ առաջնորդ իրենց աշխատութեան։

Մէկ երկու տարիէ ի վեր, Բարիզի կրթական հաստատութիւնները սովորութիւն ըրած են վերամուտի օրը նուիրել դպրոցական հանդէսի մը որուն կը հրաւիրուին նաեւ աշակերտներուն ծնողքները. այս ընտանեկան հանդէսներուն նպատակն է փարատել դպրոցականին առաջին օրուան տրտմութիւնը և ժպիտ սփռել յուրաքանչիւրին մէջ ուր կը մտնէ. սովորաբար, ուսուցիչ մը խօսք կ'առնէ, և պարզ առնելանութեամբ մը բարի գալուստ կը մաղթէ տղաքներուն։ Այս անգամուան առնելանութիւններուն նիւթը ինքնին կը ներկայանայ. Բասդէօռի երիտասարդութիւնը։

* * *

Բասդէօռի մահուամբ՝ իր գիտական աշխատութիւնները, իր մեծ գիւտերը չեն միայն որ կը մնան, այլ անոր ուրիշ մէկ գործը, ոչ նուազ գեղեցիկ ու օրինակելի, իր կեանքը։ Կեանք մը համակ հաստատակամութեան, համառութեան, բարութեան և առաքինութեան, որ սերունդէ սերունդ պիտի պատմուի՝ ազնուագոյն ներշնչումներ արծարծելու համար։ Օրորոցէն սկսած հանգիստ վայելել, կեանքի ապարէշին մէջ ո՛ր և է խոնջնդտալ չի հանդիպիլ, շատերուն տրուած է և այդպիսիներ կարող են իրենց ժամանակը նուիրել օգտակար ըլլալու. բայց զարմանքով խառն սքանչացում մը կ'ունենանք տեսնելով ազատ գործաւորի մը տղան, ինչպէս էր Բասդէօռ, որ ինքնօգնութեամբ ու յամառ աշխատութեամբ կը հասնի տիեզերական համբաւի մը և որուն գլխագին տալու կ'ըսեն «մարողը աշխարհը պէտք է լայ զինքը»։

Ամեն անգամ որ առիթը ներկայանար, Բասդէօռ հաճութեամբ կը յիշէր իր խոնարհ ծագումն ու սկզբնաւորութեան դժուարութիւնները։ օր մը, հանրային հանդէսի մը մէջ, ինքզինքը չի զսպեց սրտազեղ կերպով երախտագիտութիւնն արտայայտելու իր ծնողքին նկատմամբ։ անհուն գորով մը ունէր մանաւանդ իր մօրը վրայ որուն համար կ'ըսէր «Քու խանդավառումդ, քաջարի մայր, ինծի փոխանցեցիր»։ Մեծ մարդերու ներքին կեանքը պատմուած ատեն ինչ լաւ պիտի ըլլար նկարագրել նաև այն մայրերն ու կիներն որոնք խորհրդատուի և սփոփողի դեր կատարած են անոնց քով։ Դեռ վերջերս Ֆրանսական մամուլին մէջ կը կենդանացուցէին քաղցրաբոյր դէմքն այն կնոջ զոր, Էլվիր ծածկանունին տակ, անմահական տաղերով երգած է Լամառդին։ Միշլէի և Էակառ Քինէի գործերուն հրատարակման առթիւ յիշեցուցին թէ մտքի այդ երկու վարպետները ինչպէս քաղաքերթիւն, օժանդակութիւն և սփոփանք գտան իրենց անձնուէր ամուսիններէն։ Եւ դեռ վերջերս կը հրատարակուէին այն գորովագին ու խանդակաթ էջերը զոր Լոնէսդ Ռընան նուիրած էր իր քրոջ Հանրիէդին։ «Երիտասարդութեանս մէջ, կ'ըսէր, իմ միակ նեցուկս եղաւ, ինչպէս եռաբէն պիտի ըլլար իմ մխիթարանքս։ միշտ սրտս խորը մնայ նա, ամբողջ կեանքիս առաջնորդեց, իմ տրամութիւններուս և իմ ուրախութիւններուս սկիզբը եղաւ։

Բասդէօռ ալ նոյն գորովանքով կը խօսէր մօրը վրայ, վասն զի իր միտքը բացուած, սրուած, զարգացած էր մայրական սիրոյ տաք շունչին տակ։

Երբ ողբացեալ գիտնականին կեանքը ու աշխատութիւնը իրբեւ օրինակ ցոյց կը տրուին ամեն ազգի դպրոցականներուն ու երիտասարդներուն, նոյն բանը կրկնելու տեղը չէ՞ նուազ, անձնուէր ու ներշնչող մայրերու, քոյրերու, կիներու, այս գեղեցիկ օրինակներն յիշուելու առթիւ։

* * *

Բասդէօռ, առանձնացած ապրելով հանդերձ, այն մարդերէն չէր որոնք աշխատանոցին մասնիփսման ու ընտանեկան յարկին մեկուսութեան մէջ, անտարբեր կը մնան այն ամեն բանի որ չի վերաբերիր գիտնիք չահագրգռող գիտական նպատակներուն։

Վատահալից սէր մը ունէր երիտասարդութեան վրայ և ամեն առթիւ սրտաբաց կը խօսէր անոնց. պարգեւաբաշխութեան հանդէսի մը գտնուած պահուն, հայրական յորդորներ կուտար որոնց շատ աւելի սիրով կունկնդրէին պզտիկ դպրոցականները քան շողշողուն ճառերու։ «Մարդկութեան ծառայել» այս էր իր նշանաբանը, զոր կը բացատրէր առնական կորովով մը— «ընկերութեան մէջ աշխատութիւնը պարտք մըն է։ մարդս ծնած է գործելու համար։ բայց աշխատութիւնը սոսկ իբր պարտականութիւն մը նկատելու չէ։ մարդկային կեանքի գոյութեան պատճառն է այն, և ընկերութեան հարատեւութիւնը աճեցնելով՝ հոգին կը զօրացուցէ»։

Տ.

ԹՈՒՂՂԵՐՈՒՆ ուղղեալ խնայողական յորդոր մը կուտայ բարիգեան օրաթերթ մը։ Պատրաստ սիկառէթ մի՛ ծխէք, կ'ըսէ, այլ ծխախոտ առէք, զո՛ւք չինեցէք ձեր սիկառէթները և զգալի տարբերութիւն պիտի գտնէք ծախքի մէջ։ Մոլի ծխող մը ամիսը 36 տուփ պատրաստ սիկառէթ կը սպառէր, իւրաքանչիւրը 60 սանտիմոց։ Հիմակ նոյնքան կը ծխէ, և 10 տուփ ծխախոտ միայն կը սպառէ, 80սկան սանտիմոց։ Առաջ 21 ֆր. 60 սանդիմ կը վճարէր ամիսը. այդ ծախքը 8 ֆր.ի իջած է, որով ամսական 13 ֆր. 60 սանտիմի և տարեկան 163 ֆր. 20 սանդիմի խնայողութիւն մը ունի։ Այս քսածին հաշիւն ընողը կ'եզրակացնէ որ եթէ հազար ծխող այս խրատնայողութիւնն իրագործել ուզէին, Բարիզի Բէժին տարեկան 163,200 ֆր. պիտի կորսընցնէր զոր անհատները պիտի չահէին։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ նորութիւն մը։

Զարթուցակ ժամացոյցը հնութեան կարգը պիտի դասուի զարթուցակ մարդուն քով որուն լուրը Շեքսպէյրն կուգայ նախկին լրագրավաճառը որ կանուխ արթնանալու և իր ընկերը արթնցնելու վարժուած էր, մտածեց թէ զանազան դասակարգի մարդիք պէտք պիտի ունենային որ առտուն կանուխ ձայն տրուի իրենց։ ասիկայ արհեստ մը ըլլալ իրեն, մարդ գլուխ չաքթական 2½ ֆրանքի փոխարէն։ Այս հնարիմաց գաղափարն այնքան լաւ ընդունելութիւն գտաւ և յաճախորդներն այնքան շատցան որ մարդը հարկադրուեցաւ ձի մը գնել իր առաւօտեան պտոյտը կատարելու։

Այս կենդանի զարթուցակը իր յաճախորդներուն մէջ ունի ամեն դասակարգի անձեր, մինչեւ իսկ Թրամուէյի տոմսավաճառներ ու կառավարներ, և կէս գիշերէն մէկ ժամ ետք կը սկսի քաղաքին փողոցներէն անցնիլ սրարշաւ. տուներուն առջեւ կանգ կառնու, գուռը կը զարնէ, և այն ատեն միայն կը հեռանայ երբ յաճախորդը ճարագը վառէ կամ պատասխանէ իր կոչին։

ՖՐԱՆՁ ՍԻՒԷԻ, նշանաւոր երգահանին թաղած հարստութիւնը ենթադրուածէն շատ աւելի է։ Մեծ կալուած մը թողած է որ 400,000 ֆր. կ'արժէ և 500,000 ֆր.ի դրամական հարստութիւն։ Իր հեղինակի իրաւունքներն ալ տարբեր տարի կը լրացիկ գումար մը կը բերեն իր ժառանգորդներուն։

ՖՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷՒ վերջին վիճակահանութեան մեծ պարգեւը չահող բաղդաւոր անձը եղած է Պլանէթ անուն ազգատ երկրագործ մը, երեսունրդէկ տարեկան։

ԻՌԼԱՆՏԱՅԻ մէջ Պ. Քուք անուն անձ մը եղեկան կասկի մը տիրացեր է որ չատ նախանձորդներ չի պիտի ունենար։ Պատաւ հօրաքոյր մը ունէր որ մեռնելով՝ 65,000 ֆր. կտակեր է անոր, միանգամայն առկախ դատ մը։ Այս ժառանգութեան դէմ բողոքողներ գտնուելով, խաբեանական իշխանութիւնը գործը կը քննեն և 16,000 ֆր. բաժին կը յատկացունեն Պ. Քուքի։ Խեղճ մարդը թերեւս այս գումարին ալ զոհանար. բայց ինչ մեծ եղաւ իր զարմանքը երբ 50 ֆր. միայն անցաւ ձեռքը։ Մնացեալը ամբողջ դատական ծախքի և փաստաբանի վճարուած էր, բսին իրենց Հետաքրքրականն հոն է որ Պ. Քուք իր 16,000 ֆր.ի ժառանգութեան վրայ վստահ՝ կանխաւ պարտքեր ըրած էր զորս չի կրցաւ վճարել։ Հետեւաբար, գաստրանը անանկ հոչակեց զինքը և ունեցած մանր մունր գոյքերն ալ գրաւուեցան։

Ո՞ՐՆ ԱՒԵԼԻ ԱՐԺԱՆԻ Է

Անգլիական բարքերուն տարօրինակութիւնները միշտ զարմանք ու հետաքրքրութիւն շարժած են։ Թէեւ ամերիկացիներն իրենց արտակարգութիւններովը եկան գերազանցեցին զանոնք, բայց դարձեալ անգլիացիները ատեն ատեն զանազան առիթներու մէջ կ'ապացուցանեն իրենց անբացատրելի յատկանիշը։

Դեռ ասկից ամիս մը առաջ ամբողջ Անգլիոյ մէջ ահագին ազմուկ հանեց Բրէֆէլի նշանաւոր փարպետ Պ. Ուիլիըմ Կրէյս. լրագիրները, միաբերան, փառաբանեցին օրուան այս հերոսը ու օրերով դրատալից էջեր նուիրեցին անոր և մինչեւ իսկ Տէյլի Թելէկրաֆ հանգանակութիւն մը բացաւ ի նպաստ Ուիլիըմ Կրէյսի. տենդային փութկոտութեամբ մը Բրէֆէլի սիրահար անգլիացիները սկսան իրենց գոհունակութեան և հրճուանքի արտայայտութիւնն յայտնել՝ մասնակցելով այդ հանգանակութեան։ Տէյլի Թելէկրաֆ փակեր է իր հանգանակութիւնը. 125,000 ֆրանքի կլորիկ գումար մը ժողովելով։ Այս գրամ պիտի նուիրուի Բրէֆէլի վարպետին։ Այս առանձնաշնորհեալ մարդ իր երկարատեւ ասպարէզի միջոցին արդէն ընդունած է 400,000 ֆրանքի մրցանակ ու վարձատրութիւն։ Եւ այս ամեն գրամական պարգեւները գիտէ՞ք ինչու համար. որովհետեւ Պ. Կրէյս իր կարնեղ ձեռքովը առնէն աւելի ճարտարութեամբ կը շարժէ գնդակամուղը ու օդին մէջ կը խոզգունէ գնդակը, իրեն հաւատարոյ չիկայ, չիտակ է. կատարուած մրցումին մէջ ինք առաջին հանդիսացաւ. ու եռանդալից ցոյցերու արժանացաւ։ Զինք բսեր որ այս մարդը արժանիք մը չունի. բնութիւնը զինքը մասնաւոր ճարպիկութիւնով մը օժտեր է զոր ինք խանդավառ հանրութեան մէջ առիւ ի հանգէս կ'ածէ։ Այս ամենուն մէջ բարոյական արժանիք մը չիկայ բնաւ փարձատրուած, ֆիզիքական քիչ մը տարօրինակ այս յատկութեան տրուած պաշտամունքն է միայն, որ կրնայ չափազանց համարուիլ, մինչդեռ Միս Էտիթ Լիտինկէմի հոգեկան ազնուութիւնն ու բարոյական ուժը պէտք եղած գնահատումը չկան։

Ո՞վ է Միս Էտիթ Լիտինկէմ։

Պարզ կին մը որ Այօնա թագատար շրջանին մէջ սենեկապանուհի պաշտօն կը կատարէր։ Այս շրջանաւ անցեալները բանկեցաւ Թէմիզ գետին վրայ. տնաբնակութեան միջոցին անվնեներ սենեկապանուհին՝ փոխանակ խոյս տալու՝ փրկարարութեան գործը ստանձնեց և այն պահուն որ իր եղբերոյրդ քաջութիւնը կը կատարէր, բոցերը մոլեգնաբար յարձակեցան արի կնոջ վրայ ու լափլիզեցին անոր մարմերն ու մազերուն մեծ մասերն։

Այժմ Լոնտոնի ցուցափեղկերուն մէջ լուսեա գրուած է անոր կենդանագիրը. գեղեցիկ, մանկամարդ, կենսագիրուն երեւոյթով, աչքերուն մէջ հոգի շողշողով մը որ իսը ապաւորութիւն կը գործէ տեսնողին վրայ։ Շոգենաւերու մէջ աշխատելով, ծովերու վրայ թափառելով, յարատեւ վտանգներու մէջէն անցնելով միշտ՝ կ'ապացուցեր էր ընտանիքն՝ իր ամականով ու ստացած պարգեւներովը. անձնուիրութեամբ լեցուն առաքինի կեանքը իր անձնուիրութեան գերագոյն ցոյցով մը զոհ տուաւ։

Այրած շոգենաւին ընկերութիւնն իր ծախքովը թաղեց այս անձնուէր կինը։

Արդ, Սէնթ Լրպրիը հանգանակութիւն մը կը բանայ Էտիթ Լրտինկէմի լքուած ընտանիքին ի նպաստ գրամ հաւաքելու համար. ժողովուելիք դրամէն վարը գումար մը պիտի յատկացուէր գիւղացուհիին գերեզմանին վրայ անոր կիսանդրին կանգնելու։

Զարմանալի բան, ու ցաւալի միանգամայն. քսի Բայօնը քլլալի նախագահին տուած 450 ֆրանքէն և Այօնա շոգենաւէն ազգ մնացողներուն կատարած հանգանակութենէն գոյացած անհնան գրամէն վասլ մը չէ տրուած ի նպաստ արիասիրտ հէք կնոջ ընտանիքին, մինչդեռ Պ. Ուիլիըմ Կրէյսի քաջագործութենէն քանի մը օր ետքը իրեն ի նպաստ բացուած հանգանակութիւնը 50,000 ֆրանքն անցած էր։

Սէնթի ընթերցողներէն մէկը նամակ մը գրելով յիշեալ լրագրին արդար գայրոյթ կը յայտնէ յիշեալ անձնուէր կնոջ ընտանիքին նկատմամբ ցոյց տրուած անտարբերութիւնը համար։ Նամակագիրը կը հարցունէ թէ անպ՝ ային նուա՞գ առատաձեռն պիտի գտնուի գիւղացուհիին ընտանեացը համար օրքան հարուստ գնդագարդիկին համար, և զարմանք կը յայտնէ որ Պ. Ուիլիըմ Կրէյս ինքը տակաւին իր լուսան չէ զրկած Էտիթ Լիտինկէմի հանգանակութենէն։

Ֆիզիքական ուժի ճարտարութեան մը և հոգեկան գերագոյն ազնուութեան մը միջեւ այս խտրութիւնը ցիչ մը բանականութեան հակառակ չի՞ռեւիր։

Ե.

Գ. ՔՐԻՍՓԻ

Գ. Քրիսփի, ըստ սովորութեան, սեպտեմբերի առաջին տասնըհինգ օրերը հանգիստ կ'ընէ ի Նարօլի իր ամառանոցին մէջ, տաք բաղնիքները մոնելով։

Այժմն առաջ, նաւ մը որ կը բանի Իշիա կղզիին ու Նարօլիի միջեւ, տակառով մը կը բերէ ազբիւրին ջուրէն, որ ամառանոց կը հասնի դեռ այնքան տաք որ սպասել հարկ կ'ըլլայ։

Գ. Քրիսփի, ոչ շատ նանուի կարթնայ, կը կատարէ իր լոգանքը։ Յետոյ կը մնայ իր սենեկին մէջ որ առաջին յարկն է, մինչեւ որ իշնայ ընդունելութեան սրահը. այս յարկաբաժիրը կը գտնուի նաև նախարարապետին աշխատութեան խուցը, նախասենեկի մը և անձնական քարտուղարին խուցին միջեւ։ այս քարտուղարն է հաւատարիմ, գործունեայ և մունջ Գ. Քարտելլան որ իր տիրոջ սրտին բանալիներն ունի, այլ որ ոչ իրեն ոչ ուրիշներուն համար կը գործածէ զանոնք։

Իր խուցին մէջ Գ. Քրիսփի կ'ընդունի քանի մը անձեր, անցորդ պաշտօնատարներ, երեսփոխաններ և այլք, և կէս օրին ճաշարան կելլայ։ Ընտանիքն հոն կը սպասէ մէկ կամ երկու մտերիմի հետ, բայց գրեթէ միշտ Գ. Քրիսփի սեղան նըստած կը գտնէ զանոնք, վասն զի ուշ կը մնայ։

Գ. Քրիսփիի երեւոյթը գաղափարը կ'ընծայէ հոլանդական մարդութեան, անգլիական ազնուականի ճերմակ հաստներով, հարաւային բաղաքներու զարդամոներու ձեւովը։ Ձեռքերը, եղունգները, մազերը արծաթափայլ են, ու կը հակըցուէ որ կին մը աչքը չզատեր նախարարապետին արգուլարին վրայէն։ Արդարեւ տիկին Քրիսփին է հակողը, որ կը զբաղի իր ամուսնին նիթական կեանքին էն փոքր մանրամասնութիւններովը, նոյն իսկ հեռուէն։

Նախարարապետը կը նստի սեղանին ծայրը, տիկին Քրիսփին դէմը։ Սեղանը սովորաբար ութն ոտաս ունի։ Գ. Քրիսփի իր ազակոյմը ունի քարտուղարը Գ. Քարտելլան և ծախակոյմը իր քոյրը։ Երբ Գ. Քրիսփի Նարօլի գտնուի, Լիկիսլոսա իշխանն ու իշխանուհին Գ. Քրիսփիի ընտանիքին հետ կը ճաշեն։

Գ. Քրիսփի շատ տակաւապէտ է, մանր ջուրով մը կը սկսի իր նախաճաշը, իր ձաշն ու ընթրիքը։ Տիկին Քրիսփի որ սեղանին միւս ծայրէն կը հսկէ նախարարապետին ճաշին վրայ, շատ անգամ անոր կը զրկէ իր ընտրած կերակուրներէն։

Գ. Քրիսփի իրենցներուն մէջ ընդհանրապէս զուարթ է, և եթէ շատ անգամ մտազբաղ երեւոյթով ներկայանայ սեղան, ճաշէն վերջ՝ ամբոյ փարատած է. մանկամարդ իշխանուհիին մէկ քմինքը կամ երիտասարդներուն խօսակցութիւնը ոչ-քաղաքական նիւթի մը վրայ՝ կը զուարթացնէ զինքը։

Նախաճաշէն յետոյ իր սենեակը կելլայ ու ցորեկի քունը կը քաշէ։ յետոյ ճերմակ հագուստները կը փոխէ ու աւելի նախարարական հանդերձ մը կը հագնի։ Յետոյ կիջնայ Գ. Քարտելլան հետ աշխատիլ։

Գ. Քրիսփի, ըստ սովորութեան, սեպտեմբերի առաջին տասնըհինգ օրերը հանգիստ կ'ընէ ի Նարօլի իր ամառանոցին մէջ, տաք բաղնիքները մոնելով։

Այժմն առաջ, նաւ մը որ կը բանի Իշիա կղզիին ու Նարօլիի միջեւ, տակառով մը կը բերէ ազբիւրին ջուրէն, որ ամառանոց կը հասնի դեռ այնքան տաք որ սպասել հարկ կ'ըլլայ։

Գ. Քրիսփի, ոչ շատ նանուի կարթնայ, կը կատարէ իր լոգանքը։ Յետոյ կը մնայ իր սենեկին մէջ որ առաջին յարկն է, մինչեւ որ իշնայ ընդունելութեան սրահը. այս յարկաբաժիրը կը գտնուի նաև նախարարապետին աշխատութեան խուցը, նախասենեկի մը և անձնական քարտուղարին խուցին միջեւ։ այս քարտուղարն է հաւատարիմ, գործունեայ և մունջ Գ. Քարտելլան որ իր տիրոջ սրտին բանալիներն ունի, այլ որ ոչ իրեն ոչ ուրիշներուն համար կը գործածէ զանոնք։

Իր խուցին մէջ Գ. Քրիսփի կ'ընդունի քանի մը անձեր, անցորդ պաշտօնատարներ, երեսփոխաններ և այլք, և կէս օրին ճաշարան կելլայ։ Ընտանիքն հոն կը սպասէ մէկ կամ երկու մտերիմի հետ, բայց գրեթէ միշտ Գ. Քրիսփի սեղան նըստած կը գտնէ զանոնք, վասն զի ուշ կը մնայ։

Գ. Քրիսփիի երեւոյթը գաղափարը կ'ընծայէ հոլանդական մարդութեան, անգլիական ազնուականի ճերմակ հաստներով, հարաւային բաղաքներու զարդամոներու ձեւովը։ Ձեռքերը, եղունգները, մազերը արծաթափայլ են, ու կը հակըցուէ որ կին մը աչքը չզատեր նախարարապետին արգուլարին վրայէն։ Արդարեւ տիկին Քրիսփի է հակողը, որ կը զբաղի իր ամուսնին նիթական կեանքին էն փոքր մանրամասնութիւններովը, նոյն իսկ հեռուէն։

Նախարարապետը կը նստի սեղանին ծայրը, տիկին Քրիսփիին դէմը։ Սեղանը սովորաբար ութն ոտաս ունի։ Գ. Քրիսփի իր ազակոյմը ունի քարտուղարը Գ. Քարտելլան և ծախակոյմը իր քոյրը։ Երբ Գ. Քրիսփի Նարօլի գտնուի, Լիկիսլոսա իշխանն ու իշխանուհին Գ. Քրիսփիի ընտանիքին հետ կը ճաշեն։

Գ. Քրիսփի շատ տակաւապէտ է, մանր ջուրով մը կը սկսի իր նախաճաշը, իր ձաշն ու ընթրիքը։ Տիկին Քրիսփի որ սեղանին միւս ծայրէն կը հսկէ նախարարապետին ճաշին վրայ, շատ անգամ անոր կը զրկէ իր ընտրած կերակուրներէն։

Գ. Քրիսփի իրենցներուն մէջ ընդհանրապէս զուարթ է, և եթէ շատ անգամ մտազբաղ երեւոյթով ներկայանայ սեղան, ճաշէն վերջ՝ ամբոյ փարատած է. մանկամարդ իշխանուհիին մէկ քմինքը կամ երիտասարդներուն խօսակցութիւնը ոչ-քաղաքական նիւթի մը վրայ՝ կը զուարթացնէ զինքը։

Նախաճաշէն յետոյ իր սենեակը կելլայ ու ցորեկի քունը կը քաշէ։ յետոյ ճերմակ հագուստները կը փոխէ ու աւելի նախարարական հանդերձ մը կը հագնի։ Յետոյ կիջնայ Գ. Քարտելլան հետ աշխատիլ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (89)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԻՈՐԴ

—Ոչ, վանդի երկու հաւանութիւններն ալ պիտի ասեմ։

—Եւ ինչպէս...

—Նախ ապահով եմ, բսաւ նախկին գործակատարն առանց խռովելու, ձեր հաւանութիւնն առնելու, և նոյն իսկ ապահով եմ թէ պիտի ստիպէք Գ. կոմսն իրը տալու։

—Կը կարծէ՞ք։

—Ապահով եմ։

Երկու մարդերն իրարու նայեցան։ Իրենց աչքերուն մէջ արհամարհանք, սպառնալիք, մոլեգնութիւն մը կար որ ա՛լ չափ չունէր։

Մարքիզը կապարագոյն էր։

Տժգոյն շուրթերը կը դողային։

—Կը հասկնամ, բսաւ, կուզէք բռնութեամբ գործ տեսնալ։

—Կուզեմ որ աղջիկս կոմսուհի ըլլայ։

—Կուզէք օգուտ քաղել ձեր ձեռքը գտնուած գաղտնիքներէն։

—Կուզեմ որ աղջիկս երջանիկ ըլլայ։

—Ինչուառակա՞ն։

—Խոչոր բառեր չուզեր, պարոն մարքիզ։ Ես ձեռքերուս վրայ արիւն չուզիմ։ Ուրիշներ աշխատացուցի ձեզ համար։ Ձեզի պէս ձեռքս տրեան մէջ չթափեցի։

Մարքիզը նորէն տեսակ մը անկապակից մռնչիւն արձակեց և ուզեց նետուիլ իր մեղսակցին վրայ, բայց դրամատէրն անդրդուելի մնաց։

—Այնքան դիւրին պիտի ըլլայ, բսաւ բարեմիտ երեւոյթով մը, առանց բարկանալու հնամաձայնիլ։

—Զեմ կրնար, բսաւ մարքիզը ուժգնութեամբ, ստիպել ցաւակս որ կարգուի ձեր աղջկան հետ, եթէ ինք չուզէ։

—Պարոն մարքիզին չեմ պահանջեր ստիպել զայն, այլ միայն մեր կողմէն ըլլալ... Գ. մարքիզը բաւական ազդեցութիւն ունի Գ. կոմսին վրայ, և Գ. մարքիզը բաւական պերճախօս է։

—Պիտի խօսիմ իրեն, բսաւ Գ. տիրվուա, որ ինքզինքը այդ մարդուն ձեռքը կը զգար և որ ստիպուած էր խնայել զայն՝ ինչ ներքին ըմբոստում, ինչ գարշանք որ զգար։ Պիտի խօսիմ իրեն... այսչափը միայն կրնամ խոստանալ։

—Հիմակուհիմա, բսաւ Գ. Լանթէն, ուրիշ բան չեմ ուզեր։

—Ուրեմն պիտի խօսիմ իրեն, բսաւ մարքիզը, և իր պատասխանը պիտի հաղորդեմ։

—Ի՞նչ ատենէն։

—Առիթը գտնալուս պէս։

Բայց անուշտ առիթն անմիջապէս չի ներկայացաւ, վասնզի Գ. տիրվուա բերանը չբացաւ իր զաւկին՝ նախկին գործակատարին նպատակներուն մասին։ Սա նորէն ստիպուեցաւ ծանրանալ՝ առիւծէն աւելի սպառնական չեշտով մը, և այն ատեն մարքիզը խօսք տուաւ հանգիստ ունենալ զգացումները, և այս փափուկ, դժուարին տեղեկութեան վրայ էր որ կը մտածէր, երբ լրիկ ու մտախոհ, կը ձիավարէր զաւկին քովէն, դէպ ի Պուլոնեի անտառն ուղղուելով...։

Ժ.Դ.

Երբ մարքիզն ու Իրվուա կոմսը անցած էին ձիաւորներու անցքին վրայ գտնուող մասէն որ կը կոչուի Լա Բօթիլէա, մարքիզը որ թեթեւապէս առաջէն կը քալէր, մարքիզին դառնալով, իր վրայ ծանրացող նիթը ձեռք առնելու վերջապէս որոշած, հարցուց.

—Լանթէններուն վրայ կարծիքդ ի՞նչ է։

Սանձի հարուածով մը երիտասարդն իր ձին քշեց մարքիզին ձիուն քովն։

—Ի՞նչ կարծիք կուզէք որ ունենամ, հայր, պատասխանեց այս հարցումէն զարմացած... Կարծիքս սա է որ հարուստ են, քանի որ այնպէս ըսին։

—Եւ աղջիկը։

—Աղջիկը մեծ է...

—Ի՞նչպէս կը գտնես։

—Մեծ, ըսի։

—Զանիկա տեսնելով միտքդ չըսի՞ որ կրնար բառդի մը ըլլալ քեզ համար։

—Օրիորդ Լանթէն։

—Այո...

—Օ՛հ, ամենուի՛ն, բայց ամենուի՛ն։

Գ. տիրվուա սրտմտած շարժում մը ըրաւ։

—Երկու միլիոն դրամ օժիտ ունի, ըսաւ։

—Կրնայ տասնըհինգ ունենալ... Մնաց որ այս մասին իմ գաղափարներս դուք գիտէք։

—Այո... գիտեմ... չեմ ուզեր ամուսնանալ... Թերեւս ես քու մէջդ ծնուցի այդ գաղափարները, ես քաջալերեցի զանոնք։

—Թերեւս։

—Բայց տարիքին հետ գաղափարները կը փոխուին...

—Իմիններս դեռ փոխուած չեն։ Ատիկա պիտի կատարուի Թերեւս։ Յայտնի չէ... Բայց չեմ կարծեր որ անոնք երբէք փոխուին ի նպաստ օրիորդ Լանթէնի։

—Հաճելի չէ՞ քեզ։

—Ինձի անհաճոյ է բսելս չափ առաջ չեմ երթար... Այդ մասին կարծիք մը ունենալ չուզեցի։ Զնչին երեւցաւ ինձի, մէկը թէ հրապուրելու և թէ հեռացնելու անկարող։

Մարքիզը հառաչեց... Ստանձնած գործին դժուարութիւնները կ'ընդդիմարեր, այն ձանձրոյթները որք պիտի ծագէին Գ. Լանթէնի պահանջումներէն։

Կը զգար Ֆրանսա դարձեալ ըլլալուն։ Այդ մարդուն հետ իր առջեւ ցցուած էր անցեալն որ ընդ միշտ անհետացած կը կարծէր...

Խօսքը կարեց, և որովհետեւ երկու ձիաւորներ հասած էին ոտաներնիներու նշանառութեան մօտ, ատենն իր ձիուն ձգեց, որ ցատքեց ցանկերուն և հողէ պատերուն դրուեցաւ ձի մը գնել իր առաւօտեան պտոյտը կատարելու։

Այս կենդանի զարթուցակը իր յաճախորդներուն մէջ ունի ամեն դասակարգի անձեր, մինչեւ իսկ Թրամուէյի տոմսավաճառներ ու կառավարներ, և կէս գիշերէն մէկ ժամ ետք կը սկսի քաղաքին փողոցներէն անցնիլ սրարշաւ. տուներուն առջեւ կանգ կառնու, գուռը կը զարնէ, և այն ատեն միայն կը հեռանայ երբ յաճախորդը ճարագը վառէ կամ պատասխանէ իր կոչին։

ՖՐԱՆՁ ՍԻՒԷԻ, նշանաւոր երգահանին թաղած հարստութիւնը ենթադրուածէն շատ աւելի է։ Մեծ կալուած մը թողած է որ 400,000 ֆր. կ'արժէ և 500,000 ֆր.ի դրամական հարստութիւն։ Իր հեղինակի իրաւունքներն ալ տարբեր տարի կը լրացիկ գումար մը կը բերեն իր ժառանգորդներուն։

ՖՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷՒ վերջին վիճակահանութեան մեծ պարգեւը չահող բաղդաւոր անձը եղած է Պլանէթ անուն ազգատ երկրագործ մը, երեսունրդէկ տարեկան։

ԻՌԼԱՆՏԱՅԻ մէջ Պ. Քուք անուն անձ մը եղեկան կասկի մը տիրացեր է որ չատ նախանձորդներ չի պիտի ունենար։ Պատաւ հօրաքոյր մը ունէր որ մեռնելով՝ 65,000 ֆր. կտակեր է անոր, միանգամայն առկախ դատ մը։ Այս ժառ

Խ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ. 26,8 ՀՈՒՍ. 1895

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԲԱՍԴԷՈՒԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզէ հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Բասդէօռի յուղարկաւորութիւնը թէ պաշտօնական և թէ ժողովրդական իմաստով մեծահանդէս և փառաւոր եղաւ։ Տէրութիւնը ներկայացուցած էին իրենց դեսպաններով։ Ոկսեալ Պ. Թէլիքս Ֆոռէ, պետական աւագանին ամբողջ ներկայ էին։ Ֆրանսայի մէջ սովորութիւն չէ որ Տէրութեան գլուխը ներկայ ըլլայ ո՛ և է յուղարկաւորութեան։ Հանրապետութեան Նախագահներն ևս կը շատանային իրենց կողմէ պատուիրակներ ղրկելով ականաւոր յուղարկաւորութեանց։ Ընդհանուր կանոնէն առաջին բացառութիւնն ըրաւ Պ. Քաղմիր Բէրիէ, երբ ներկայ գտնուեցաւ իր ողբացեալ նախորդին՝ Քառնոյի յուղարկաւորութեան։ Անհամար պատկեր բերուած էին Նոդը Տամի մայր-եկեղեցին։ Բասդէօռեան Հաստատութեան պատրաստել տուած հսկայ արծաթէ խոյոր պատը մանաւորապէս կը դիտուէր։ Թէեւ եկեղեցին շատ հեռի է Բասդէօռեան հաստատութենէն, Պ. Թէլիքս Ֆոռ ոտքով հետեւեցաւ դագաղին։ Մայր-եկեղեցւոյն մէջ պապական նուիրակ Թէճադա գերապայծառն և դեսպանական մարմինը պաշտօնապէս ընդունեցին Ցունաստանի գահաժառանգ Նիքոս իշխանն և Քոնդանգին մեծ-դուքսն Ռուսիոյ։ Այս երկուքն ալ Պատուոյ Լեգէոնի մեծ ժապաւէնը կը կրէին։ Պ. Թէլիքս Ֆոռ եկեղեցւոյն մէջ նոյն պատուոյ տեղը կեցաւ որ յատկացուած էր Պ. Քաղմիր Բէրիէի։ Քառնոյի յուղարկաւորութեան առթիւ։ Եկեղեցին շատ ճաշակաւոր ոճով սուգ զգեցած էր որպէս Քառնոյի յուղարկաւորութեան օրը։ Ռիշառ արքեպիսկոպոս արձակեան վերջին աղօթքն ըսաւ։ Ննջեցեալին վրայ։ Պատարագէն ու հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետքը, մարմինն հանդիսապէս դուրս հանուեցաւ եկեղեցիէն, և մահաբեմի մը վրայ դրուեցաւ։ եկեղեցւոյն առջեւ։ Հոն պերճ բանախօսութիւն մ՚ըրաւ կրթական նախարար Պ. Բօէնքառէ։ Ապա զօրքերն անցան դագաղին առջեւէն՝ ողողուելով զոյն։ Ցետոյ մարմինը նորէն Մայր-եկեղեցին բերուեցաւ, և առժամապէս դրուեցաւ Փարիզի արքեպիսկոպոսաց յատկացեալ ստորերկրեայ դամբարանին մէջ։

Բասդէօռեան Հաստատութենէն, ուր տարուած էր մարմինը կարշի իր գիւղային բնակարանէն, մինչեւ մայր-եկեղեցին, թաղորին բոլոր ընթացքին վրայ, ահագին բազմութիւն մը շարուած էր, որ մտամփոփ և յարգալից, գլխաբաց կ՚ողջունէր մեծանուն գիտնականին մարմինն։ 100,000է աւելի կը հաշուուի ներկայ բազմութիւնը։

Բիւրաւոր մարդիկ, որք, կանայք, մանկունք, անցան դագաղին առջեւէն, Բասդէօռեան Հաստատութեան ու եկեղեցւոյն մէջ, յարգանաց և երախտագիտութեան վերջին ակնարկ մը նետելով անուանի գիտնականին վրայ։ Ցուղարկաւորութեան օրը գոյացեան հանրային կամ քաղաքային ամէն վարժարանք և Ակադեմիայ ամէն ճիւղերը։ կէս-դրօշակ ամէն հանրային շէնքերու վրայ։

Վերջին բառը զոր արտասանեց Բասդէօռ։ «Այո» բառն էր։ Ուրեմն թէ շարժի լուսնոյս գիշեր՝ երբ իւր սրտի հիւանդութեան պատճառաւ խեղդուելու պէս կ՚ելլայ՝ իր ընտանիքն իրեն հարցուց թէ «Մէկ տեղ կը ցաւի՞»։— «Այո» պատասխանեց խեղճ ծերունին՝ համակերպած երեւոյթով։ Անկէ ետքն ինքզինք կորցուց, և հետեւեալ օրը վերջին շունչը փչեց։

* * *

ԲԱՍԴԷՈՒԻ ԿԱՑԱԿԸ

Բասդէօռի կատին հրատարակեցաւ ի Փարիզ։ Իւր կնոջ կը թողու ինչ որ օրէնքն իրեն կը ներէ թողուլ իւր կնոջ, և կ՚ըսէ թէ իւր սրտիր պէտք է երբեք չհեռանան պարտաւորութեան օրէնքէն, և իրենց մօր համար պահեն ու տածեն այն սէրն ու գորովն որուն նա կատարեալ իրաւունք ունի։

* * *

ԲԱՍԴԷՈՒԻ ԳՆՆԱԴԱՏՆԵՐԸ

Բասդէօռ քննադատներ ունեցած է միշտ, և իւր մահուան առթիւ իրեն տրուած գովեստներու երկար շարքին մէջ, քննադատութիւններն ևս դիւրեցան, գլխաւորապէս գերմանական և անգլ. լրագրոց մէջ։ Անգլիական մամուլոյն մէջ մանաւանդ Սթենսբի ծանրացաւ այս կէտին վրայ, թէեւ իւր լեզուն նուազ ներքողալից չէ։ Լական քննադատութիւնը կը վերաբերի կատաղութեան դարմանին։ Կարգ մը բժիշկներ չէին հաւատար ու դեռ չեն հաւատար որ կատաղութիւնը բուժուի Բասդէօռի մէթոտով։ Կ՚ըսեն թէ (Ա.) Շունէ խածուած ամէն ոք կատաղի չունէ խածուած չէ։ (Բ.) Ամէն կատաղի շուն իւր խածած մարդուն չի փոխանցեր կատաղութեան ժահրն, որ կրնայ հագուստին փակչիլ միայ, և խածնող ակռային վրայ բան չի մնար։ (Գ.) Ամէն կատաղի շան ժահրը, մինչեւ իսկ եթէ մարդուն հագուստէն անցնի, չի մտներ մարդուն արեան մէջ։ Վերքէն հոսող արեան հետ մէկտեղ ժահրն ալ կընայ դուրս հոսիլ երթալ, պատուաստ չըլլալը, որով և կատաղութիւն յառաջ չի գար։ (Դ.) եթէ մարդն իրօք կատաղութեան ժահրը ներս ընդունած ըլլայ, չիք բացարձակ ապահովութիւն թէ Բասդէօռեան ուիշը կամ պատուաստ, այսինքն՝ թեթեւացեալ ժահրը, կընայ չէզոքացնել զայն։ Եւ (Ե.) եթէ մարդն իրօք կատաղութեան ժահրն ընդունած չէր, Բասդէօռեան պատուաստը միջոց կընայ ըլլալ մարդուն ներմուծելու վտանգաւոր ժահր մը։—Բայց այս վերջին դիտողութիւն շատ հեղբուեցաւ ամենու զի Բասդէօռեան պատուաստն ոչ ոք մեռաւ։ Բռնուած վիճակագիրը ևս ցոյց տուին որ խածուելէն ետքը պատուաստուողներուն մէջ մեռեալք խիստ քիչ են բաղդատմամբ անոնց որք խածուելէն ետքը չեն պատուաստուած։ Ասով հաստատուեցաւ Բասդէօռեան գիւտին գործնական օգտակարութիւնն, որ արդէն տեսականօրէն ապացուցուած էր։ Անգլիացի բժիշկ մը որ թերահաւատներէն էր, վերջերս գրեց որ եթէ իւր զաւակը չունէ մը խածուի, որուն կատաղի ըլլալուն վրայ կասկած ունենայ, ինք նոյն հրաչէկ երկաթով մը կը խարէ վերքն, յետոյ կը սպասէ որ հաստատուի շան իրօք կատղած ըլլալն, և երբ հաստատուի, այն ատեն տղայն կը տանի Բասդէօռեան Հաստատութեան պատուաստուելու համար, բայց ոչ անկէ առաջ։

Ուրիշ դիտողութիւն մը որ յիշեցուց Բասդէօռի դէմ հրատարակուած քննադատութիւնները՝ կը վերաբերի կեղծամկի շիճաղեղին, յորմէ գերման գիտնական Պերինկի արդիւնքը գոնէ նոյնքան մեծ է, եթէ ոչ մեծագոյն, որքան Բասդէօռի երեւելի աշակերտ Ռուի ցուցած արդիւնքը։ Բայց Ֆրանսացիք այնքան կարեւորութիւն չեն տար ուրիշ ազգաց գիւտներուն որ ամէն յաջողութիւն իրենց գիւտներուն կը վերընծայեն։ Տքդ. Պերինկի աշխատութիւնն անուրանալի է, և հաստատուած է որ շիճաղեղին բոլոր արդիւնքը Տքդ. Ռուի վերագրելի չէ։ Բայց սա սոսդ է որ բոլոր այս գիւտեր ձեռք բերուեցան հիմնաւոր, բեղմնաւոր, արդիւնաշատ այն մէթոտով զոր գտած և հաստատած էր Բասդէօռ։

* * *

ՉԵՒԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.

Չեւապաշտութիւնը, սակայն, նոյն իսկ Ֆրանսայի մէջ այնքան հաստատուած է որ Բասդէօռ բժիշկ չըլլալուն համար Շառքօ և այլ գիտունք ու բժիշկք ապէտի տեղ կը դնէին զնա։ Որովհետեւ բժշկութեան վկայագիր չունէր, Բասդէօռ. ըստ օրինի չէր կարող պատուաստի գործողութիւն կատարել։ Նախտի համար, և հարկադրուած էր իւր աշխատանոցին մէջ յատկապէս ադոր համար բժիշկ մը պահել։ Իրաւ, իւր հրամանին ներքեւ ծառայելու համար բժիշկ չէր պակսեր։ Բայց ձեւապաշտութեան ոյժն հասկնալ պէտք է որ բժշկական գիտութիւնն հիմն ի վեր շրջող և ուրիշ ամէն բժիշկէ աւելի մարդ բժշկող գիտունի մը համար պակասութիւն կը սեպուէր վկայագիր ստացած չըլլալը բժշկական վարժարանէ մը։ Բասդէօռ ամենէն շատ նեղուեցաւ բժիշկներէն, որք Բասդէօռեան խնդրոյն մէջ խղճալի անձկամտութիւն և խանգէական նախանձութիւն ցուցուցին, նոյն իսկ Ֆրանսայի մէջ, նոյն իսկ Փարիզի քաղաքային խորհրդոյն մէջ, մինչեւ որ Ֆրանսայէն դուրս ուրիշ ազգեր սկսան հուսկէն անուանի գիտնականին կատարած գիւտերուն հիմնաւորութիւնն և արդիւնաւորութիւնը։

* * *

ԲԱՍՊԻՏՕՅԻ ԲԱՐԵՊԱՏՇՈՒԹԻՒՆԸ

Տէր Թէլիք-ֆին Փարիզի Թղթակցը կը հեռագրէ թէ «Բասդէօռ սատիպ կը խոստովանէր և Ս. Հոգւոյդութիւն կ՚առնուր, և շատ անդամ, իւր խոստովանահօր կը հաղորդէր խղճի խնդիրները զորս իւր ձեռնհասութենէն վեր կը սեպէր լուծելու»։

* * *

ԲԱՍՊԻՏՕՅԻ ՕՏԱՐԸ

Բասդէօռեան Հաստատութեան Վարչական խորհուրդը շաբթուս մէջ պիտի գումարի՝ Պ. Բասդէօռի տեղ յաջորդ մ՚ընտրելու իրրեւ Տնօրէն նոյն Հաստատութեան։

Քաղաքական կացութիւն

ՄԱՏԱԿԱՍԿԱՐ.— Ֆրանսական բանակը մտեր է Թանանարիվ մայրաքաղաքը։

ԱՆԳԼ. ԿՐԼԵՑԸԸՐ ՀԱՋԱՐԱՊԵՏՆ ԵՒ 4—5 ընկերներ կը գտնուին եղեր այն Հովս զօրաց մէջ որք Անտրիպան ի զուր պաշտպանեցին Ֆրանսացիներուն դէմ։ Այս վերջինք որոշած են անմիջապէս հրացանի բռնել Անգլիացիներն, եթէ իրենց ձեռքն իյնան։

ԵՐԲԵԱԿ ՆԻՋԱԿԱՑՈՒԹԵԱՆ նորոգման ամէն բանակցութիւնք յետաձգուեր են գալ տարուան, ի խնդրոյ Պ. Քրիսբրի, որ չուզեր դժուարացնել Թագուոյ և Ֆրանսայի միջեւ առեւտրական համաձայնութեան բանակցութիւնները։ քաղաքական նոր վիճաբանութիւններ յառաջ բերելով Փարիզի և Հռոմայ լրագրաց մէջ։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ, (փեսայ Օրլէանեանց), երկար պտոյտի մը ելած է։ Տեսակցեցաւ Սպանիոյ խնամակալ թագուհւոյն և Պ. Թէլիքս Ֆոռի հետ, և պիտի տեսակցի Իտալիոյ Թագաւորին ու Գերման կայսեր հետ։ Ապա Անգլիա պիտի երթայ, և հիւր պիտի ըլլայ Վիքթորիա Թագուհւոյն և Կալլէսի իշխանին։ Ամէնից Թագուհին խնամակալ է ի բացակայութեան իւր ամուսնոյն։ Կաթոլիկ թերթերը կը յուսան որ երբ Իտալիա երթայ, Փորթուկալի կաթոլիկ Թագաւորը Պապին գատ այցելութիւն մը կ՚ընէ Հռոմայ մէջ, մինչ ի Մոնցա պիտի այցելէ Ումբերտոյ Թագաւորին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՍԻՈՆԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, իւր 100 ամեակի հանդէսները վերջացնելէ ետքը, բարի երթաքի հանդէս մ՚ալ ըրաւ ի պատիւ իւր այն միսիոնարաց որք կ՚երթան գործել եգիպտոսի, Պարսկաստանի, Սէյլանի, Զինու, Ճապոնի, Հիւսիսային Խազարկանի և Կեդրոնական Ափրիկէի մէջ։ Մեծ բազմութիւն հաւաքուած էր Էկզէտրը Հոլի ժողովարանին մէջ, ուր գովուեցաւ միսիոնարաց անձնուիրութիւնն, և թէպէտ առջի օրը լուր եկած էր Ափրիկէի Ներսէրէն՝ իրենց մէկ պաշտօնակցին սպանումը գուժող, բայց գաղտներն ըսին թէ իրենք յուսալից կը մեկնին։

ՇԱՒԱՐԻՆ ՀՈՒՆՁԲԻՆ այս տարի յերուսալեմական միջինէն պակաս է 1,200,000 թանս։ Գիները թիչ մը վրայ պիտի դնեն, զի նախորդ տարիներէն աւելցած շաքարը պիտի քչուի լմնայ։

ՌՈՒՍԻԱ. — Սդունտանց դէմ (տեսակ մը բողոքականութիւն Ռուսիոյ մէջ) նոր միջոցներ ձեռք առնուեցան։ Օրթոդոքսներուն մէջ Սդունտեան սկզբունքները տարածելու համար իրենց սովորաբար բերել տուած բոլոր գերմաններէն կիրքերուն և տեսարակներուն Ռուսիա ներմուծումն արգիլուեցաւ, և եթէ բերուին, պիտի գրաւուին սահմանաց վրայ։

ՊԱՌՈՆ ՊԼԱՆ Վենետիկ գնաց վերջնական կարգադրութիւն ընելու տպագրութեան համար Վենետկոյ Հանրապետութեան գիւանագիտական հին թղթոց հաւաքածոյին, որք պահուած են քաղաքին Դիւանատան մէջ։ Պառոն Պլան իւր ծախքով տպել կուտայ, և վենետիկեան հին տառերով չքեղ տպագրութիւն մ՚ալ պատրաստել պիտի տայ։

ՓԱՐԻԶԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ Տ. Ռիշառ կարդինալ ազդեցիկ լիզուաւ խմբագրուած դիտողագիր մը ներկայեր է հանրապետական վարչութեան՝ վանական միաբանութեանց ստացուածքին վրայ դրուած նոր տուրքին դէմ։

ՔԻՄԻԱԳԷՏ Մէջ, Բրոֆ. Ռուլ, Կրենոպլի, որ չահեցաւ 20,000 ֆր.նոց երկամեայ մրցանակն Ֆրանսայի Կաճառին, գիտական աշխատութեանց համար։

ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾ ՌՕՏԻԼԻ երկու աչակերք Բասդէօռի դէմ կազապարն առին իւր մահուան անկողնին մէջ։

ԾԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՏԻԼԻՏ, 6 Հոկտ.—Երկու նոր չրջուն մարտնաւ Բուպա կնիքեան։ Մարիլոյ Մարդինեզ Բամրոս Բուպայէն կը հեռագրէ թէ կացութիւնը բաւական բարւոքած է։

—Զանգան կողմեր մեծ մրրիկներ բրդան, հեղեղներն անձրեւով մէկ տեղ. 15 հոգի խեղդեցան։ 8 հոգի տներուն մացան։ Շատ մը տուներ վրան։ Վնասները մեծ են։

ՊԵՆԿՐԱՏ. — Հայոց կաչուած յիւրազակաց դէմ միջոցներ ձեռք առնելու պաշտօն ունեցող Մատատէնիչ գնդապետ հրամայեց նոյն գիւղերու բնակչաց տեղափոխումը։

— Ռուսիա որոշեց պաշտպանի մը չինութիւնը ռուսական դեսպանութեան համար ի Պեկրաս։

ՓԱՐԻԶ. —Աչնան մեծ ձիարշաւն այսօր տեղի ունեցաւ յորդառատ անձրեւու մը տակ, և 100,000 ֆր.ի մեծ պարգեւը շահեցաւ Պ. տը Սէն Ալարիի Omnium II անուն ձին, որ այս տարի 400,000 ֆր. շահեցուց իւր երջանիկ տիրոջ։ Ձիարշաւին ներկայ էր Պ. Թէլիքս Ֆոռ մեծ բազմութեան մը հետ, հակառակ անձրեւին։

—Իտալական և հապէշական դօրախումբերուն միջեւ ընդհարում մը անխուսափելի կերեւի։

—Հանրապետութեան նախագահ Պ. Ֆոռ ընդունեց Բրդուկալի թագաւորն, և յետոյ անմիջապէս փոխադարձ այցելութիւն տուաւ։

—Վարչապետ Պ. Ռիպօ հայկերոյթ տուաւ ի պատիւ Լոպանով իշխանի։

Ե. ՏԻՄԻՐՃԻՊԱՆԵԱՆ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱԴԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
Հրատարակեցան 38, 39, 40 եւ 41 թերթերը։ Վերջին թերթը կը հասնի միայն Perceptible բառը։
ԲԱԼԱՏԱՆՈՐԱՑԴԻՆ ՄԻՆ ՄԼԱԾՈ
Իրամանիր թերթը 20 փարայ
Դիմել ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Պոլիս Սուլթան համամ փողոց թիւ 14

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովն երէկ եւս ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան։

Ամենս. Ս. Պատրիարք Հայրը տկար ըլլալով չնախագահեց նիստին։

Արմաշու Դպրեվանքին փոխ-վանահայր Տ. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան, որ նախորդ շաբթուն մայրաքաղաքս եկած էր՝ նոր ընդունելիք ընծայաբերներուն քննութիւնն ու ընտրութիւնը կատարելու համար, երէկ իրիկուն մեկնեցաւ՝ իր հետ տանելով ընդունուած աշակերտները։

ՏՈՌԹԵՕՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՑ ԱՐԱՊԵԱՆ գիւղագնացութենէն վերադարձած ըլլալով իր բնակարանը ի Գումգապու Պալի-Փաշա եօգուչու թիւ 75, ըստ առաջնոյն հիւանդ կընդունի ամէն առաւօտ և երեկոյ, ուրբաթ օրերը ձրի 7—10 ըստ Թրքաց։

430 3—3

Գեղարքի նուրեր

ՊՈՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ.—Սեպտ. 24 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Խարբերդի, Էնկիւրիի, Պէրութի, Տրապիզոնի, Տիարպէքիրի, Սըվազի, Ատանայի, Վանայ և Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վհկ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

* * *

Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը 1140 ղրուշի բաշխում մը ըրած է ի նպաստ երկրաշարժէն արկածելոց։ Մինչեւ հիմա կատարուած բաշխումներու գումարը եղած է 8,907,919 ղրուշ։

ԻՄԻԹԱԶԻ ՇՐԱԴԱՄ.— Վհկ. Սուլթանը Իմիթազ պատուանշանի ոսկի և արծաթի չքաղաքմները շնորհած է Օսմ. Պանքայի Փարիզի ճիւղին վարչական խորհրդոյ պատուիրակ-անդամ Պ. Թէօտոր Պէժէին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրի շաբաթ իրիկուն սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան ռուսական, գերմանական ու շուէտական դեսպանք և այլ հրաւիրեալներ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քանպոնի վիճակը օր օրի կը բարւոքի։ Դեսպանն սկսած է այցելութիւններ ընդունիլ։

Պ. Քանպոն շաբաթ օրն ընդունեց դեսպանաց այցելութիւնը։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—կայս. Իրատէ մը հրամայած է հինգ հազար ղրուշի ամսաթոշակ մը յատկացնել Ցունաց նախորդ Պատրիարք Տ. Նէօֆիթոսի։

ՇՈՎԱՑԻՆ նախարարութիւնը մտադիր էր փոքր չոգենաւեր շինել, որպէս զի կամ ինք ուղղակի և կամ նաւագիզ չոգենաւերու տէրերուն հետ միանալով և օսմանեան ընկերութիւն մը կազմելով, մօտակայ նաւահանգիստներուն միջեւ երթեւեկութիւն մը հաստատուի ինչպէս նաեւ այդ չոգենաւեր նաւուղղութիւն և ապատարարութիւն կատարեն։ Արդ, Մանչէսթր կիմանայ թէ այդ խնդիր որոշուած է։

Անգլիական տուն մը, որուն անունը տակաւին չարուիր։ Ծովային նախարարութեան հետ պայմանագրութիւն կնքելու վրայ է հարկ եղած չոգենաւերը շինելու և պիտոյքները հոգալու համար։ Ծովային Խորհուրդը նկատողութեան առած է այդ տան կողմէ մատուցուած յատկաձեւերն ու ծրագրերն, որոց պայմանք եթէ ընդունելի գտուին, պայմանագրութիւնը ի մօտոյ պիտի կնքուի։

Անգլիական տուն, պայմանագրութեան կնքման թուականէն, ամսական 1500 ոսկի պիտի ստանայ եղած յանձնարարութեանց ընդհանուր գումարին ի հաշիւ։ Շուտենուք յաջողգարար հոս պիտի զրկուին։ Նախարարութիւնը պիտի շարունակէ իր վճարումները տարեկան հինգ առ հարիւր տոկոսով։

Ծովային Նախարարութիւնն այն 60,000 ոսկւոյ փոխառութեամբ, զոր ըրած է Պ. Պ. Քօլլսէ ու Միչէլէ, հարկ եղած գումարն ունի թէ՛ այդ գործին և թէ Գարաքէօյի կամուրջին վերաշինութեանը համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Դրամատան եւմսական 1309 տարւոյ հաշուեցոյցը հրատարակուած է, ուրկից կերեւի թէ 1308 տարւոյ վերջը Դրամատան անուանական երկրագործներն էր 384,146,311 ղրուշ և իսկական ղրամագլուխը՝ 183,449,704 ղրուշ։ 1309 տարւոյ վերջը անուանականն էր՝ 424,983,461 ղրշ. և իսկականը՝ 225,636,421 ղրուշ։ 1308 տարւոյն վերջը Դրամատունը երկրագործներէն կը պահանջէր 138,492,183 ղրուշ։ 1309 տարւոյն երկրագործներուն փոխ տրուած է 84,955,154 ղրուշ, որով փոխատուութեանց ընդհանուր գումարը նոյն տարւոյն եղած է 223,447,337 ղրուշ։

Դրամատունն 1308 տարւոյն ըրած փոխատուութիւններէն 1,037,055 ղրուշ չակ մը ունեցած է. իսկ 1309 տարւոյն՝ 2,661,227 ղրուշ։

Դրամատունը 1309 տարւոյն մէջ երկրագործութեան գործերու համար ծախսած է 1,755,769 ղրուշ։

ՏՈՌԹ. ԼԱՐՏԻ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ տրուեցեան ճեպընթաց կառախումբէն։

ՃԷՆԵՐԲԼ ԹՕՊԱՌՕ ՀՕՐԲՕՐԻՇԵՐՆ ընկերութեան ընդհանուր ժողովն, որ շաբաթ օրը տեղի ունեցաւ Օսմ. Պանքային մէջ, ընդունեց ընկերութիւնը նոր ընկերութեան մը վերածելու առաջարկը։ Սեպտ. 18 (Ն. Տ.) ժողովոյ որոշած ուխտիւնէն դատ որոշուեցաւ իւրաքանչիւր բաժնի շորս բէնա վճարել, որովհետեւ 3451 ոսկւոյ գումար մը տրամադրելի կար բաժնետերաց բաշխուելու համար։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ եւմսական նախարար Պ. Նիքօ Մաթանովիչ, որ մայրաքաղաքս եկաւ, մէկ քանի օրէն Ռուսիա պիտի ուղեւորի։

ՏՈՌԹ. ՆԻՌՕԼ, որ Փարիզ կը գտնուի, անկից Ռուսիա երթալով պիտի ամուսնանայ և յետոյ կ. Պոլիս դառնալով պիտի հաստատուի ի Բերա Սբր Էտկար Վինսընդի տանը մօտ, ուր բնակարան մը կը պատրաստուի իրեն համար։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Վայոնայի մէջ (Իտալիա) շաբաթ օրը երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՈՒ.—Կ. Պոլսոյ հելլենական ընդհ. հիւպատոս կարգուած է Պ. Լօժէն Լօժէնիատիս։ Աղեքսանդրիոյ հելլենական ընդհ. հիւպատոս կարգուած է Պ. Անտրէ Բաքատիամանտոպուլօ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպանն ու հիւպատոսը վերին Վոսփորէն Բերա Բէյլէս փոխադրեցին իրենց բնակութիւնը։

ՈՒՇԱԳի հրդեհէն այրած վայրերու վերաշինութեան գործը փութով սկսելու համար, հրաման տրուած է Պրուսսայի կուսակալութեան։

ԱՑՏԸՆՃԸՔԻ մէջ տասն օրէ ի վեր քոլերան դէպք ու մահ պատահած չըլլալով, Առողջապահական ժողովն որոշած է վերցնել քարանթինի շրջան։

ԳԱՐԱՓԵՆԸՐ. — Ղալաթիոյ քարափին շինութենէն վնասուած չէնքերը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն իր տեղեկագիրը մատուցած է Քաղաքապետութեան, որ ինքզինքն տեղեկացած է Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան։

ԲԱԼՈՒԻ ԳԱՑՄԱԳԱՄԸ.— Տիարպէքիրի կուսակալութեան մէկ տեղեկագրոյն վրայ, կ՚ըսէ Սապահ, եպարքոսական հրամանաւ պատմանկի եղած է Բալուի գայմգամ Իպրահիմ Էտհէմ Էֆէնտին։

ԱՆԵԱՄՆՈՑ առողջապահական քննիչ յանձնաժողովն այսօր ի նիստ պիտի գումարի՝ նախագահութեամբ անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարար Սելիմ Մէլհամէ Էֆէնտիի և խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ այն միջոցներուն վրայ, որք ձեռք պիտի առնուին Ստամբուլի մէջ ու շրջակայքն երեւան ելած պաճարախտին ճարակումն արգիլելու և անհետացնելու համար։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ Մատէն գաւառին կառավարչի փոխանորդ կարգուած է նահանգին Մէջլիսի Բէյմի պէյ, որ տասանորդի տրոց վարձակալութեան գործին համար Մատէն կը գտնուի։

ԱՐՂԸՆԻ (Տիարպէքիր) երկրաչափ Ազամ էֆէնտի ցաւալի արկածի մը զոհ գացեր է։ Ամսոյս 2ին առաւօտուն իր տան մէջ ալքոլի վրայ խանգուէ եկած պահուն, դիպուածով ալքոլը վրան թափեր ու հագուստը բռնկեր և մարմինն ալ այրեր է։ Ազամ էֆէնտի երկու ժամ յետոյ մեռեր է։

ՇԼԷԶՎԻԿ ՀՈՒՇԵՄԱՑՆԻ իշխանն, որ անցեալ օր Ֆրանսական Լայոն-բոռնէ շոգենաւով մայրաքաղաքս մեկնած էր, կիրակի օրը Լուվր ժամանելով ցամաք ելեր և այցելեր է գերմանական հիւպատոսարանն ու վարժարանը։ Ցետոյ վերադարձեր է շոգենաւն, որ ճամբան չարուեցակեր է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ անգլիական գործակատար Լորտ Քրոմըր, որ արձակուրդով մեկնած էր, Աղեքսանդրիա վերադարձեր և անցեալ երկուշաբթի օր ընդունուեր է Խեդիվ Բարձր. Ապպաս փաշայի կողմէ, որ նոյն իրիկունը Բէյսէթիրի ապարանքին մէջ հացկերոյթ մը տուեր է ի պատիւ Լորտ Քրոմըրի։

ԳՕՆԻԱՅԻ նահանգին մէջ հանգանակութեան ձեռնարկուած է ի նպաստ Ատալիայի հրդեհէն վնասելոց։ Առ այդ յանձնաժողով մը կազմուած է։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ յունաց Պատրիարքին 70,000 ղրուպի պարգեւած էր Ռուսիոյ Վհկ. Նիքօլա կայսրը։ Արդ, եգիպտական լրագիրք կ՚ըսեն թէ այդ գումարով կալուածներ պիտի գնուին, որոց հասոյթք պիտի յատկանան Պատրիարքարանի պէտքերուն։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ ամսոյս 11 ին ու 12 ին ձիւն ու անձրեւ տեղալով օդերը ցրտեր են։

ՍՈՒԼԹԱՆԻԵՆ վարժարանին մէջ իբրեւ գիշերօթիկ ընդունուած են Գարատագի երկու պատանիներ՝ Պօղոս Պօղոփիչ և Սարգիսն Բատովից, որք Նիքօլա իշխանին կողմէ զրկուած են։

ՇԱՐԺԱԳԻՐ. — Մաչքաի գինարանին պարտէզին մէջ ատարտելու վրայ է այն չէնքն, որ կը կառուցուի չարժագիր (սիզմոկրաֆ) գործիքը գիտենալու համար։ Իտալացի Պ. Ակամէնսն, որ յատկապէս Իտալիայէն բերուած է, առ այդ հարկ եղած գործիներու և կարասիներու հայթայման և պաշտօնէից ընդունելութեան համար տեղեկագիր մը մատուցած է Թնդանօթարանի վերատեսչութեան, որ մատուցած է գայն Բ. Դրան և որ զրկած է Կրթական Նախարարութեան։

Պ. ԱՆՏրէ ՍԻՆԿՐՕՍ, որ անցեալները մայրաքաղաքս եկաւ, խոստացած է վճարել վերաչինութեան ծախքն Ցունաց որբանոցին, որ անցեալ տարի երկրաչարժէն վնասուած էր։

ՊԷՐՈՒԹԷՆ կը գրեն թէ Սայտաի Միւֆթի Օսման էֆէնտի ու սպասաւորը ձէպպա գիւղին մէջ սպանուեր են։ Քննութիւնք կատարուելով, մարդասպանն ու ընկերը ձերբակալուեր ու ընդ հսկողութեամբ Պէրութ տարուեր են։ Միւֆթին սակիպ առաջ դատ բացած էր մէկ քանի անձանց դէմ, որք նոյն գիւղին մէջ իր ունեցած մշակեալ հողերուն վնասած էին։ Այդ անձինք պատժական ատենին վճռով բանտարկութիւն մը կրած և իրենց պատիժն աւարտելով բանտէն ելած էին։ Մարդասպանը խոստովանած է իր գործած ոճիրը։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը նկատելով որ Զօրենքի և Նօվէլի լրագրիր կանոնաց հակառակող ընթացքի մէջ գտնուած են, յանդիմանութեան գիր մը ուղղելով անոնց ազդարարած է որ եթէ իրենց այդ ընթացքը կրկնեն, որոշուած է իրենց նը-կատմամբ հարկ եղածն ի գործ դնել։

ԼԱՓԱՐԻՆԷՆ կը գրեն թէ, կ՚ըսէ Իդրամ, տեղւոյն երկրագործական դպրատան սնուցիչին մէջ կարգ մը գեղձումներ գործուած ըլլալով, կառավարչին հրամանաւ սնուցիչը կնքոյ տակ առնուեր է։ Սնուցիչին ժողովոյ նախագահը հրաժարեր է։ Իմաց տրուած գեղձումները կը վերագրուին պաշտօնէից և անդամոց ոմանց։

ՕՍՄ. ՓԱՐՈՍՆԵՐՈՒ վարչութեան տնօրէն Պ. Քալլա իր կնոջը հետ երէկ Փարիզ ուղեւորեցաւ։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ ստէպ տեղացած անձրեւներ քիչ շատ վնասած են կայրերուն, որք վերցուած չեն տակաւին։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ գատեց Եանքօ, Սինթօֆ, Գրիգոր ու Ստեփան անուն անձերու, որք ամբաստանուած էին թէ անցեալ մայիս 3ի հրկիզաբթի գիշերը, ի Պոլիս Հավուզլու խանին մօտ՝ լուսայատիս կոստանդն սպաներ ու դրամը կողոպտած են։

Ասոնցմէ Եանքօ մահուան դատապարտուեցաւ և Սինթօֆ ալ եօթը տարուան տաժանակիր աշխատութեան. իսկ Ստեփան ու Գրիգոր անպարտ արձակեցան։

ԱՅՍԹԷՖԱՆՕՍԻ մէջ կ՚ըսէ Սապահ, ժամանակէ մի վեր ստէպ գողութիւն դէպքեր կը պատահին։ Անցեալները մէկ քանի անձանց տունները գող մտած է։ Մէկ քանի չարագործներ ալ փորձեր են կողոպտել Սալիհ էֆէնտի անուն անձ մը։

ՊՕՐՍԱՅ վարչական ժողովին նախագահ Փօթիատի էֆէնտի, երէկ ժամ 7ին, Գօմիսիօն խանէն անդրկական նամակատունը երթալու պահուն, քսակահատ մը անոր տասնըհինգ ոսկի արժող ոսկ

ձեռնարկները, որ գլխաւոր աղբիւրը կը կազմէ գործաւոր դասուն, որ կրնայ ըսուիլ թէ Սելանիկի արտածման և առհասարակ առևտուրի կեանքն է, նուազիլ կը միտի ի վնաս երկրին տնտեսական զարգացման, ի վնաս երկաթուղիներու հասոյթներուն իսկ։

Այս չէ ամենը։ Տեղեկագիրն ստորագրողները ընկերութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն թիւ 12 մասնաւոր սակացոյցին ու պայմանագրական սակացոյցին միջև կեցած մեծ տարբերութեան վրայ։ Կը ցուցնեն թէ այս տարբերութեան պատճառաւ Իւսկիւպ-Զիպէֆչէ գծին արմտիքները ժամանակէ մը ի վեր Սերպիա կի ղրկուին։ Միմիայն Բօմանովաէն 200 վագոն ճամբայ ելան դէպի Սերպիա. Այս վագոնները Սելանիկ երթալու համար՝ ըստ 12 թիւ մասնաւոր սակացոյցին՝ պարտէին 2000 օսմ. ոսկի վճարել իբրև ծախք փոխադրութեան, մինչ Զիպէֆչէ ուղղուելով՝ ընկերութիւնը այս գործէն 200 ոսկի միայն ստացած է ըստ պայմանագրական սակացոյցին։

Արդ կը տեսնուի այն վտանգը զոր կանցուցէ Սելանիկի վաճառականութիւնը, որ այսքան չափազանց տուրքերու ենթարկուած է բաղդատմամբ սահմանակից երկիրներու առևտրական տուրքերուն։ Արեւելեան երկաթուղիներու ընկերութիւնը վերջերս հաւանած էր 30 % 30 գեղչ մը ընել արտիմքներու սակագնին վրայ։ Այս որոշումն ետ առնուեր է չի գիտցուիր ինչո՞ւ։

Խնդարկուները կը յուսան։ «Այս գեղչին պահպանումը և նոյն իսկ աւելի գեղչուած սակագնի մը գործադրումն անհրաժեշտ է։ Մշակութեան ծախուց վրայ և արտադրութեան կեդրոններէն մինչեւ երկաթուղեայ կայարանները փոխադրութեան ծախուց վրայ խնայողութիւն մը դժբախտաբար անհնարին ըլլալով, միայն երկաթուղեայ ընկերութեան սակագնէն կախում ունին գործերուն զարթնումն ու առեւտուրին զարգացումը։»

Ցաւալի է որ արեւելեան երկաթուղեայ ընկերութիւնը ձեռքէն եկածն ընէ՝ այսուհետեւ Սելանիկէն եկած արտիմքներուն համար պայմանագրական սակացոյցն ի գործ դնելով։

Գաւառական լուրեր

ԹՕՔԱՏ, 10 Սեպտեմբեր 1895

Այն միջոցին՝ երբ այս սիւնակներուն մէջ բաւականէն աւելի թեր ու դէմ տեսութիւններու առարկայ կ'ըլլայ «քահանաներու նիւթականի խնդիրը», և այդ առթիւ այնքա՛ն կը յեղեղուի քահանաներու անարժանութիւնը, ու այնքա՛ն ոգեքաշ պատկերներ կը գծուին անոնց աւանդական անհոգութիւնը, ապիկարութիւնը կամ չհամոզութիւնը պատկերացնող, ինչքա՛ն ուրախալի և մխիթարական է տեսնել այդ դասակարգին մէջ դէմքեր՝ որոնք իրենց վեհանձն անուշութեամբն և կարեկից ու գթոտ նայուածքներովը կը փայլին և պահ մը մեզի հաւատալ կուտան բացառութիւններու գոյութեան՝ նո՛յն իսկ քահանաներու մէջ։ Այս անգամ բարեբաղդութիւն ունիմ Աբէ-Լէյի ընթերցողներուն ներկայացնելու այդպիսի պատկառելի դէմք մը որ թէեւ գաւառական հմտաստ չըլլանակի մը մէջ՝ սակայն ազով իր վսեմութենէն բան մը չի կորսնցուներ։ Ազնուութիւնն ու մեծանձնութիւնը ամեն տեղ գնահատելի առաքինութիւններ են, մանաւանդ խնարհ չըլլանակներու մէջ։

Քաղաքիս Ս. Մինաս եկեղեցւոյ աւագերէց և Կրօնական Ժողովոյ Ատենապետ Տնաչէնեան Տ. Յակոբ հայրը, այն անձը որուն կ'անկարկամ, այն ազնիւ բարի, միամիտ համարուելու չա՛փ անկեղծ ծերունին, մի՛ն է այն պարտաճանաչ քահանաներէն՝ որոնք կանոնաւորապէս իրենց ծուխերուն կ'այցելեն, անոնց ընտանեկան խնդիրներովը կը հետաքրքրուին, հիւանդները կ'սփոփեն, ագարները կը մխիթարեն, կարօտեալներուն կ'օգնեն։ Տ. Յակոբ հայրը մանաւանդ իր բուխերտ եւ գթոտ առատաձեռնութեամբը հաւատարիմ բարեկամն է բոլոր աղքատներուն, կաթոտեալներուն, արկածեալներուն որոնք միշտ անման չեն մնար Տ. հօր բարեսիրական և նիւթական օժանդակութենէն։

Վերջին անգամ Տ. Յակոբ հայրը իր առատաձեռնութեան մի նոր ապացոյցը տուաւ, իր խնայութիւններուն արդիւնքէն 10 հատ երկաթուղեայ պարտատոմսեր նուիրելով տեղւոյս Ազգ. վարժարանին եւ անոնց գանձանակին, որով մինգամայն ցոյց տուաւ թէ ուսման սէրը նոյնքա՛ն կը խօսի իր սրտին՝ որքան գթութեան զգացումը։ Գաւառացի քանասէրի և քիրթոզի արժանիքովը, իր սուր երդիծախօսութեամբը, և իր սիրուն առակարանութիւններովը Տ. Գրիգորիկ հայրը սակայն բոլորովին տարբեր դէմք մէ. անիկա ժողովրական քահանայ մէ բառին բովանդակ նշանակութեամբը։ Իր անձնուիրութիւնը վիր է ամեն ենթադրութենէ։ Անիկա ամեն տեղ է, յոգնիլ, դադրիլ չի գիտեր, ամեն կողմ կը վազէ. հոս հիւանդ մը այցելու, հոն ընտանեկան վէճ մը խաղաղեցնելու, ասդին աղքատի մը օգնութիւն հայթայթելու, անդին անոր ընտանիքի մը պատսպարան ճարելու։ Բոլոր տառապողները, վշտակիրները, բոլոր իրենց կիներուն հետ գժտող ամուսիններ և իրենց երիկներէն դժգոհ կիներ անոր կը դիմեն, և անիկա այն ամենուն ցաւին յարմար դարման կը գտնէ։ Այս քահանան՝ ստուգիւ, մեր ընդհանրապէս ծոյլ, անհոգ քահանաներուն դէմ կը ներկայացնէ հակապատկեր մը՝ որուն նմանները խիստ դժուար է գտնել։

Կը լսենք թէ Տ. Յակոբ հօր նուիրատուութենէն օրինակուելով՝ Ի. Պոլիս բնակող Թօքատցիներու մէջ ժամանակաւ կազմուած և ապա լուծեալ Ուսումնասիրաց ընկերութեան վերաբերած 12 հատ երկաթուղեայ տոմսերն եւս Ազգ. վարժարանի նուիրելու մտադրութիւն կայ։ Եթէ իրաւ է՝ այլ եւս մեզի ուրիշ բան չի մնար ընել՝ բայց եթէ մաղթել որ այդ նուիրուած տոմսերու առաջիններէն կամ վերջիններէն մին մեծակա գումար մը չահի և ապով միանգամ ընդ միշտ վերջ տրուի վարժարանի եղմտացոյցին անբաւականութեան խնդրոյն։

* * *

Ցաւալի է յայտնել թէ քաղաքիս միակ Ազգ. երկսեռ վարժարանը այս միջոցին գրեթէ անկերպարան վիճակի մէջ է։ Ընդհանուր պատճառ մը որ միշտ արգելք եղած է տեղւոյս վարժարանին յարատեւ և բարեկարգ ընթացքին, այն է կրթական բաւականաչափ և մնայուն եղմտացոյցի մը չգոյութիւնը։ Զարմանալի պիտի գտնէք թերեւս եթէ յայտնեմ թէ այսպէս սովորութիւն չիկայ աշակերտներէն քիչ կամ շատ թոշակ ստանալու։ Կրթութիւնը բոլորովին ձրի է հարուստին և աղքատին համար անխտիր և վարժարանի բոլոր ծախքը կը հոգացուի մասամբ կրթական կայուածներու հասոյթովը և մասամբ վանքերէն ու եկեղեցիներէն գանձելի տարեվճարներով, որոնք սակայն տարեկան 200 ոսկիէն աւելի չեն գոյացուներ, գումար մը որ կարի անբաւական է՝ եթէ ոչ բարձրագոյն գէթ տարրական նախակրթարան մը իսկ պահելու, երբ մանաւանդ ուրիշ գաւառներ այդ գումարին քանի մը պատիկը կը ծախսեն ու դարձեալ կը գանգատին իրենց վարժարաններու աննախանձելի դրութենէն։

Տեղւոյս Ազգ. Վարչութեան խառն ժողովը հիմնական դարման մը տանելու համար այս կրթական վիճակին անցեալները ընտրեց Ուսումնական Խորհուրդ մը որուն անդամներն են Տեարք Գէորգ Սէֆէրեան, Տոքթ. Միհրան Սէրայտարեան, Գէորգ Նազարեան, Տիգրան Շերիմեան, Յովհաննէս Թիւսիւզեան և Յովհաննէս Գազանճեան. այս վերջինը արդէն տարիէ մը ի վեր կը վարէր վարժարանին տեսչութիւնը։ Կը լսենք թէ մտադրութիւն կայ այս օրերս ընտրելու նաեւ Հոգաբարձութիւն մը, որուն պիտի յանձնուի վարժարանի նիւթական մասնակարութեան հոգը։

Նորընտիր Ուսումնական խորհուրդը՝ իր անդամներէն դատելով՝ որոնք տեղւոյս հայ հասարակութեան ամենէն աւելի ուսեալ և զարգացեալ մտքի տէր անձերն են, ամեն հաւատիք կ'ընծայէ թէ պիտի յաջողի կրթական գործը կանոնաւորել։ Արդէն սկսած է պաշտօնի և կը յուսայ մանկավարժական նորագոյն պահանջումներու համաձայն վարժարանի ուսումնական ծրագրին, ինչպէս նաեւ դասատուական մարմնոյն մէջ կարեւոր փոփոխութիւններ ի գործ դնելով՝ վարժարանը միանգամ ընդ միշտ յառաջադէմ և արդիւնաւոր ուղղութեան մը մէջ դնելու։ Առ այժմ կը գլուղի նոր և արժանաւոր կարգ մը դասատուներ հայթայթելու։ որոնց անմիջական պէտք ունի վարժարանը։

Բայց ստոյգ է նաեւ թէ ուսումնական խորհուրդին բոլոր բարի տրամադրութիւններն ի հարկէ յոգս պիտի ցնդին դրամին անողոք իրականութեան առջեւ, եթէ նոր ընտրուելիք հոգաբարձութիւնը չաշխատի վարժարանին նախկին հայրենիներէն դուրս հայոյթի նոր աղբիւրներ ճարել։ Թոշակի դրութեամբ կամ ուրիշ միջոցներով։

* * *

Այն բժիշկը որուն անունը յիշեցինք ուսումնական խորհրդոյ անդամներուն շարքին մէջ, Թօքատի համար նոր անձնաւորութիւն մըն է։ Տոքթ. Միհրան Սէրայտարեան՝ Ամերիկայի ընթացաւարտներէն է, բնիկ Սեբաստացի, որ հաստատուած էր ի Կիրասոն, և որ վերջերս իր բնակութիւնը հոս փոխադրած է։ Ընտանի, գործունեայ երիտասարդ մըն է, իր արուեստին տէր և իր կոչման կատարեալ գիտակ որ բժշկական ասպարէզն ընդգրկած է գայն շահու միջոց մը նկատելէ աւելի՝ արուեստին սէրէն մղուած։ Իր ժամանումէն ի վեր՝ այն բոլոր հիւանդներն ու պատաժէտները՝ որոնք նոյնքան կը տառապին աղքատութենէ՝ որքան գիրենք մաշող ախտէն, Տոքթ. Դէորգ Շերիմեանի նման — որ նոյնպէս հոս հաստատուած է տարիներէ ի վեր—հոգածու և գթոտ նոր ձեռք մ'ալ գտան որ միշտ պատրաստ է դիրենք այցելելու և դարմանելու։

Յաջողութիւն և կարողութիւն կը մաղթենք այս համակրելի և ազնիւ երիտասարդին։ Գ.

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսունըհինգ տարուան և տասնըմեկ տարուան, բժիշկներուն կողմէ յանձնարարուած, — մոքոի ու այլ և այլ տկարութեանց, անարիւնութեան (անէմի), ինչպէս նաեւ նոր ապաքինած հիւանդներու համար։ Դիմել Օրթագիւղ՝ հանգուցեալ Մուսթաֆա Յակոբ աղայի տունը՝ հայոց եկեղեցւոյն դէմ։ 261

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԱԳԻՑԱՌԵՐ ԱԳԱՒԻՆ

Բարիզեան թերթերը հետեւեալ եղերական տառը կը պատմեն որ տեղի ունեցեր է նախորդ շաբթուն։

Մարդ մը և կին մը միջօրէին մօտ կերթան նստիլ Սէն—Ժակ պուլվարին վրայ, գինետան մը առջեւ։ Մարդը քառասուն տարեկան կար, մաքուր հագուած էր և անխօս երեւոյթ մը ունէր։ Ընկերուհին, իրմէ չատ երիտասարդ, սիրուն կերպով զարդարուած էր, թէեւ ազախնի հագուստներ հագած, և զուարթ կերեւար։ Իրարու դէմ նստան և ապէրիթ մը ու վերմութ մը ապպրեցին, և սկսան հանդարտօրէն խօսակցիլ։

Յանկարծ հրազէնի պայթիւն մը կը լսուի և գինետան տէրն ու սպասաւորը կը հասնին ճիշդ այն վայրկենին երբ մանկամարդ կինը ոտքի ելել ուզելով, գետնին կը գլորուէր իր հետ գլորելով նաեւ սեղանը։

—Հասէ՛ք, սպաննեց զիս, կը գոչէր։

Այդ միջոցին, մարդը՝ ձեռքը բռնած լեկվոլվերը կուղղէր իր բերանին և կը պարպէր կրկին անգամ. արիւն սկսաւ հոսիլ բերանէն և ինքն ալ, իր կարգին, ինկաւ այն կնոջը քով որուն վրայ պարպած էր նախ հրազէնը։ Այս վերջինը կենդանութեան նշան չէր տար գրեթէ. գնդակը աջականդէն մտնելով ուղղին մէջ մխուած էր։ Իսկ մարդը ծանրապէս վիրաւորուած էր գնդակը լեզուն ծակելէ ետք վիզը մխուած ըլլալով։ Երկուքը մէկտեղ Թաշէն հիւանդանոցը փոխադրուեցան ուր փութաց նաեւ թաղին ոստիկանապետը, Գ. Շըվալիէ։ Աւելորդ էր ո՛րևէ տեղեկութիւն սպասել վիրաւորեալ կնոջմէն որ յուսահատական վիճակի մէջ կը գտնուէր. բժիշկները վիրաբուժական գործողութիւն մը փորձեցին որ անօգուտ եղաւ. երկու ժամ վերջը կը մեռնէր, առանց բան սիտված ըլլալու։ Ոճրագործը, որուն անարին մօտ կը գտնուէր ատիկանապետը, նշանացի հասկցուց անոր թէ թղթապանակին մէջ գտնուած նամակ մը լոյս պիտի սփռէ այս տառապի վրայ ուսկից բան մը չէր հասկցուեր։ Եւ արդարեւ, Գ. Շըվալիէ գտաւ այդ գիրը, որ սա տողերը կը պարունակէր.

Շաբաթ, 28 Սեպտեմբեր

«Ես, Լուի Պէռթ՝ որ կը բնակիմ «Մուլէն-Վէռ փողոցը, թ. 69՝ կամովին «սպաննեցի իմ հոմանուհիս, Ժանն «Լէթիլլէ որուն սիրահարն էի վեց տարիէ «հետէ։ Ա՛լ չէի կրնար ապրիլ այսպէս. «հարկ էր վերջ մը տալ։ Շատ մտածեցի «ընելիքս վրայ և վերջ ի վերջոյ որոշեցի «սպաննել Ժաննը ու յետոյ ինքզինքս «սպաննել։

«Թո՛ղ ներեն ինծի կինս ու զաւակներս «և քիչ մը գութ ունենան ամուսնոյն և «հօրը վրայ որ այնքան սիրած է զիրենք։ «Մենք բարով։»

ԼՈՒԻ ՊԷՌԹ

Այս նամակին ընթերցումէն ետք, ոստիկանապետը ոճրագործին բնակարանը գնաց և հարկ եղած զննութեամբ ու փաստերու հաւաքումով անոր իմացուց ահաւելի առաջը որ տեղի ունեցած էր ի Պուլվար Սէն-Ժակ և որուն տխուր հերոսն եղած էր իր ամուսինն։

Աւելի քաղուած տեղեկութիւններ։ Լուի-Պէռթ տպագրիչ-վիմագրիչ էր, ամուսնացած և երեք զաւակներու հայր. կը պաշտէր իր ընտանիքը։ 1889ին, իր տան ծառայութեան առաջ Ժանն Լէթիլլէն, որ տասնիրեք տարեկան էր այն ատեն, միամիտ կերպարանքի մը տակ՝ խորամանկ աղջիկ մը։ Պէրթ չի կրցաւ երկար առեն դիմանալ գեղանի աղախնին հրապոյրներուն, և պահ մը ինքզինքին դէմ մաքառելէ ետք, տեղի տուաւ Ժաննի հանգած, ապրելիս յայտարարեց իր սիրահարին թէ այլ եւս չի կրնար ծառայիլ տանը մէջ, և մարդը գործ մը գտաւ անոր, իր տպարանին մէջ։ Տիկին Պէռթ գործը կառավարով, բացատրութիւն պահանջեց իր ամուսնէն, որ ամօթահար՝ խոստացաւ սակայն յարաբերութիւն խզել այդ աղջկան հետ։ Բայց շատ չանցած կը դրժէր խոստումը, աւելի հոս և աւելի զգուշագին գտնելու համար իր սիրուհիին մօտ։ Եւ սակայն, մի և նոյն ատեն, կը պաշտէր իր կինն ու զաւակները. միայն թէ, միւս կողմէ, չէր կրնար յաղթել իր տարփանքին։ Ժաննի դրամական պահանջումները խառնակեցին խեղճ մարդուն գործերը, որ անցեալ մայիսին անանկ հռչակուեցաւ։ Հարուածը այնքան սաստիկ եղաւ, որ Պէրթ անձնասպանութիւն փորձեց, Սէն գետը նետուելով. թէեւ ազատեցին զինքը, բայց խելքին եկած էր։ Երկու ամիս Սէնդ-Անն յիմարանոցին մէջ գտնուելէ ետք, թղթատարին վերադարձաւ ընտանեկան յարկը. և որովհետեւ աշխատել պէտք էր, ուրիշի մը տպարանը մտաւ իբրեւ գրաշար։ Այդ միջոցին, ա՛լ բոլորովին մոռացած էր ազախինը։ Բայց սա, խմանալուն պէս որ իր սիրահարը եկած էր հիւանդանոցէն, տունը գնաց գտնել դայն։ Տիկին Պէրթ ինք բացաւ դուռը և մոնեց զայն։ Ասոր վրայ, Ժաննի գնաց սպասել տպարանին ճամբուն վրայ և տեսնուեցաւ Պէրթի հետ, որ տկար ու ընկճուած, խոստացաւ վերսկսել իր յարաբերութիւնները։ Անդին, տիկին Պէրթ կ'իմանար ամեն բան և կ'ըսէր իր ամուսնոյն.

—Եթէ այդ աղջիկէն չի բաժնուիս, ես պիտի երթամ տունէն, զաւակներս ալ մէկտեղ։

Այս սպառնալիք այն աստիճան ազդեց խեղճ մարդուն վրայ, որ յիմարական վայրկենի մը մէջ, որուշից սպաննել իր հոմանուհին և յետոյ ինքզինքս։ Եւ գործադրեց իր եղերական խորհուրդը։ Իր վերքերը թէեւ ծանր են, բայց բժիշկները կը յուսան թէ պիտի կրնան փրկել զինքը։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՁԱՆԱԶԱՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐՈՒ

ԷՒՆԷՄԴ ԿԼԱՎԱՆԻ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա Մէնմէհ Ալի Փաշա Խան թիւ 22

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ՝ զրամատուն մը հաստատած եմ, եւրոպական զրամատուներու ընդունած զրաւեան համեմատ, վճարա՛նաւորիւն ունենալով կաւավարական արժեթղթեր վաճառելու համար, կանխիկ՝ ու ապառիկ ամսական համեստ վճարումներով, զրաւիչ մը որ մեծամեծ աւաւելութիւններ կրնայ։

Այս զրամատուն իր աւանդատուին կը ծառայէ, ամսական ներդա իւներով զեղուներուն, որոնք որոշեալ պայմանաժամէ մը վեր արժեթուղթի մը տէր կ'ըլլան, ինչ դէպ ադրէն շատերը եղած են, եւ ապա՝ով են որ երբ ուզեն կրնան անոր փոխանցեր՝ պայմանաժամէն իսկ առաջ վճարելով մեզ անյեր։ Արեւելեան-երկաթուղեայ արժեթուղթ մը գնողը, իր առաջին ամսական վճարումէն անմիջապէս ըստանայ թիւ մը իրաւունք տուող մասնակցելու յիւեալ արժեթղթ՝ բոլոր վիճաբանութեանց եւ ամբողջ շահուն, մինչեւ իսկ **600,000** ֆր.ի պարգեւին, իբր թէ վճարած ըլլար արժեթուղթի գինը ամբողջապէս։

Սակա, օրական մի միայն **27** փարա խնայողութեամբ, հարստանալու դիւրին միջոց մը. պէտք է օգտուիլ առիթէն։

Յիշեալ զրամատունն, Արեւելեան-երկաթուղեայ պարտատոմսերէն զատ կը վաճառէ նաեւ հետեւեալ արժեթուղթերն. փոխառութիւնք Վիյլ ատ Բարիի 18.5, 1869, 1871, 1886 ի, փոխառութիւնք Գրէքի Ֆօնսիէ տը Ֆրանս Պօմիւնոյ եւ Ֆօնսիէրը 1879 ի, Բանամայի արժեքագրք, Գրէքի Ֆօնսիէ Էշիրայէն, Վիյլ ատ Պրիֆէյ, եւլն. եւլն. տարեկան 4 % եւ 3 % տոկոս ունին եւ բաժանարար հաշուոյն կը պատկանին, տասնչսէ զատ **50,000 20,000 150,000 100,000 50,000** եւլն. եւլն. մեծ պարգեւներ ունին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ Ի. ԷՒՆԷՄԴ ԿԼԱՎԱՆԻ։ Գաւառաց մէջ զրաւական ընել փոխարարք, պարտին վերոյիշեալ հասցէին դիմել։ 15—26

Վանքարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Սեպտ. 26 8 ՀՈԿՏ. 1895

Անուանումն եւ Վճարեալ	թուականը	Անուանումն Արժեթղթոց		Ընթացիկ Գիներ
100		Բես.Մէրիա A		65 —
100		» » B	1 %	44 20
100		» » C		30 10
100	1881		զոցուած	27 26
100		» » D	բացուած	27 24
400			միջօրէ	27 24
100				
100			զոցուած	145 1/2
ֆր. 500	1870	Բուլ.Եկեմ.	բացուած	144 3/4
Անկ. Վճր.			միջօրէ	145 —
20 10	1890	Օսմանիէ 4 %		101 —
22 11	1869	Քրէտիտ Ֆէն. Օմ.		12 —
10 5	1872	Ոսս. Օմ. տը Շ. է Վ.		6 25
140 140	1878	Լաւրիումի		58 —
500 300	1889	Ընատոլուի (Բաժն. 3 %		305 —
500 500		երկաթուղիք (Պրն. 5 %		315 —
20 8	1882	Թրամուէյ	(Բաժն.	10 70
500 500			(Պրն.	500 —
500 200	1883	Օսմ. Ռէվի		21 37
1.40 1.40	1892	Օսմ. Միկապէթ 6 %		3 37
11 5 1/2	1893	Օսմ. Ապատզրն. Ընկ.		8 10
500 500	1882	Զրի Ընկ.Տէրրոս		163 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ՛) ԴԻ ՎՐԱՑ	Ս. Ա.	Ղր.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	25
1 ամսուան հատմար	5	—
1 օրուան համար	1	40
Ֆիքսար	—	—
Կանիկ (Հէվվէսիզ)	—	87

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ՎՐԱՑ		
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր. 3	70
1 ամսուան համար	» 6	—
ԸՆԴԱՆՐ ԴՐԱՄԱՑ		
Անգլ. ոսկի Ս. Ա. 100 դրշ.էն	119	14
20 Ֆրանկնոց	87	37
20 Մարքնոց Փերմանական ոսկի	107	20
Քրիմից	51	20
Բուլգ. Ռուպիապրամ	8	44
Մէճիտիէ	103	02
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	98	
Տոկոս Զաքաթիոյ Մակարանի	6	—

ԸՆԴԱՆՐ ՓՈԽԱՆԱԿԱՐԴՈՒՄ		
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ. 110	05
Փարիզ »	Ֆր. 23	95
Վիեննա 3 օրուան	Ֆլոր. 10	90
Տերլին »	Մարք. 18	45

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 7 Հոկտեմբեր

Ֆոնսոլիտ Օսմ. Ե Կոնս.	Ֆր. 42	75
» » C »	» 27	—
D (Բացուած	» 25	25
(Փակուած	» 25	10
Բուլգարի Երկաթուղի	» 146	25
Քրիտիտիկ	» —	—
Մարսալիոյ Պարտատոմսեր	» —	—
Ամանիէ	» —	—
Ռէվիի Բաժնեթուղթ	» 498	75
Պանք Օթոման (անուանական)	» 749	37
Ռանթ Ֆրանսական 3 %	» 100	50
» » 4 1/2 %	» 106	70
» Իտալական	» 89	70
Քրէտի Լիոնէ	» 815	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	» —	—
Ֆոնդեան տ'Էսբոնդ	» —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	» 3	40
Եգիպտական Միացեալ	» —	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	» 25	255

ՎԻԵՆՆԱ 7 Հոկտեմբեր

Բուլգարի Երկաթուղի Ֆիորին	76	40
Օսմ. Ռէվի »	236	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	60
» Փարիզի »	47	60

ԼՈՆՏՈՆ. 7 Հոկտեմբեր

Ֆոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ս.	64	75
» » B »	43	—
» » C »	27	—
D (Բացուած	» 25	—
(Փակուած	» 25	—
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % Երշխաւորեալ.	—	—
» » 1894 3 1/2 % Եգիպ. Հրկ.ով	—	—
Պանք Օթոման (Ընդարձակ)	» 19	81
Այրանի Երկաթուղի	» 13	—
Միացեալ Եգիպտական	» —	—
Առանձնաշնորհեալ	» —	—
Անգլ. Ֆոնսոլիտ	» 107	69
Գուլիար. Փոխառ. 6 %	» 98	—
» » Նոր 6 %	» 97	—
Ռանթ Հելլենական 5 %	» 32	50
» » 4 %	» —	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	412

ՊԵՐԼԻՆ. 7 Հոկտեմբեր

Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	99	70
Բուլգարի Երկաթուղի »	138	20
Անատոլի Երկթղ. 1/3 Պրնղն. »	95	20
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	380
» Փարիզի » 3 ամիս	80	60
Մայիդոնիոյ Երկաթուղի	—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌՈՒՍՏԻՆ ԿՈՄԿԴԻ Վ. ԿՈՅԵՏԱԼ, ՍԱՄԵՐԻԿԵՍԱՆ—ԱՏԱՄԱՆԱՐՈՒԹԻՒՆ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորանոր զարձիրի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակառները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նորաբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելու։ Ամենաբարձր կատուած բժշկի հիւանդութիւնը, երբեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, իսպէս ան։ Ամրակցուցիչ զեղերու, եւ նորանոր արքաններու միջոցաւ առանց ցաւի ստանձնանութիւն։

Թ. 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Նանիի զարեջրատան վերայի յարկը ճիշտ Զպուրճանց դէմն)։

Գարունքվայ յանախարդի կրնան գալեր նաեւ իրենց ընտանեաց Թիւ 1 նոր բացուած Խրիստոսի փողոց ամէն օր։

8. Դ. Հանասարելու համար Եւրոպիոյ, եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ձմեռները կիրգալի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր ճիշտ ադ Ը.ղուլուին Բերայի զոր ծառեցի շին։ 410

Տ. ՀՄԱՑԵԱԿ ԲԱՀԱՆԱՅ ԷՒՐԻՐՃԵԱՆ

Տարերք աշխարհիկ լեզուի Ա. տարի 3 դրուշ, Բ. 5, Գ. 5, % 25 զեղչ։ Կենսագրութիւն Գեորգոս Դուրեանի, 5 դրուշ։ Կը ծախուին Գալաթիոյ զարմանաց քով։ 392 24—60

SPLENDIDE CAFÉ

MAISON MEGUERDITCH TOKATLIAN

Menu du 8 Octobre 1895

HORS-D'ŒUVRES VARIÉS

POTAGES.—Consommé Printanier, Potage Jeannette.

PATÉS.—Croustades Rachel, Pilaw au kébabe.

POISSONS.—Limande Meunière, Rougets grillés, Lufferts frits, Bar mayonnaise.

ENTRÉES.—Poulet sauté Mascotte, Filet de bœuf sauce Madère, Vol au vent Toulouse, Rognons à la Changarnier, Tasse Kébabe.

ROTIS.—Poulet, Veau, Côte de bœuf, Caille Rumsteack, Cotelette de mouton.

LEGUMES.—Cèpes, Haricots verts, Flageolets, Auberg. Silkmes, Aub. Béyendy, Ragout combots.

ENTREMETS.—Glaces: Plombière, Abricots, Granit Kirch, Crème Caramélé, Compôtes.

Déjeuner 20 piastres.

Hors d'œuvre, 3 plats et dessert aux choix sur la carte, vin compris.

Le dîner est servi de 7 à 9 heures.

Potage, poissons, entrée, rôti, salade, légumes entremets et dessert au choix, vin compris.

Dîner 25 piastres. 296

Օ Զ'ՕԼԻՎԻԷ Տ'ՕՐԻԱՆ

ՄԻԱՐԱՆ, ՄԿՐՏԻՉ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒՑ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ, ԸՆՏԻՐ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ

Մի՛ւ շկիլէի ճշմարիտ տոպրակի Զէրը Դիւ 7 1/2 19. Կալաթա, Օսմ. Պանքայի կից, Մէտրէսէ փողոց. 19

Ուզիր կշիռ, չափաւոր գին, ապրանքները կը զրկուին, քաղաք թէ գիւղ, մինչեւ տուն։

Վճա՛ մանց դիւրութիւն 333

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐՈՒՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ՑԱՆԳԼԻԱ

«Lancashire Insurance Buildings»

Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի

Պահեստի դրամագլուխ 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնը, ամեն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կառուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յայտ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւն յոյժ բարձր ատիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափագիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ իսանա՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond, Sellar & Cie.) Պոնտ Սպլէր և Ընկ. Բիւշիք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

ՏՕՔԹՕՐ, Կ, Յ, ՓԱՇԱԵԱՆ ԷՖ,

Որ ունք տարիներէ ի վեր զաւառները կը գտնուէր, այս անգամ իր բնակութիւնը Կ. Պոլիս, Կէտիկ-Բաշա Թիւ 13 տունը հաստատած է։

Գաւառայիներուն ապրելու եղանակը ուսումնասիրած ըլլալով, իրեն դիմող պանդուխտները մեծապէս պիտի կրնան օգտուիլ։

Եթէ գաւառները գտնուած հիւանդներու վերայ մանրամասն զրաւոր տեղեկութիւն տրուի եւ մէկ մէջտեղ վճար ուի, հարկ եղած դարմանը զրաւոր պիտի հաղորդուի. սոր համար Պոլիս անձ մը նշանակելու է։

Բաց ի կիրակի օրերէ, ամեն օր իր տանը մէջ հիւանդները կ'ընդունի, ուրբ Թ ժամը 6էն 10 ծրիւ։

Երկուշաբթի ժամը 9էն 10 1/2 կամուրջին զրասենեակ Փիւշիլեան զեղարանը, հինգշաբթի ժամը 7էն 10 Մահմուտ-Բաշա Գաղամանեան զեղարանը կը գտնուի։ Իսկ երեքշաբթի օրերը Լանկայ Գալֆաեան զեղարանը ժամը 2էն 6 դարձեալ ծրի կը նայի։ 341 10—25

ACTIONS MINES D'OR SUD—AFRICAINES

ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱՀԵՆԵՐՈՒՂՔ ՀԱՐԱՒ—ԱՓՐԻԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՑ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11 671 618
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2,906 678

ՆՕՐԹՀԻՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444 600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,105 300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ղիրեկը ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած ընդհանուր գումարն 20,000,000 Անգլիական Ոսկեան կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00[illegible]

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ջրգնաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլնուզգիք կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութիւնս։

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՅԷԼԻՒ

Ինչապէս ապէրիկէ իչուն միւպայէա օլունճաղը էվվէլճէ իլան օլունան 100,000 ատէտ եէրլի քիրէմիտիին սիմ մէճիտիէ 19 խիպարը իլէ պէէէր 1000ի 115 զրշ. ֆիյաթ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտըղընտան վէ իյլուլը 27ինճի չարշանպիհ կիւնի իհսալէի գաթիէսի իճրա օլունճաղընտան ֆիյաթը մէգիւրէի թէնգիլի իլէ Թալիպ օլանլարը ինչապէս ապէրիկէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 18 2—3

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՑ

ՄԷՐԱՆԴԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Ռեեակ ընդ-մէջ Լոնտոնի եւ Սիւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղորդին հանդիպելով ի Հալբ։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիա մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն. դէպի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբաթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպի Բալամատա, (փոխոխակի Քաֆաթօլօ) Շերա, Սէլանիկ, Տէմէ-Ադաճ, փոխոխակի Ֆալա ա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկն էմ դէպի Մարսիլիա, Հալբ, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առաւուան ժամ 9ին. մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճ (փոխոխակի Քավալա), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբաթուն Տարտանէլէն. Իզմիրէն, Պիրէէնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց ասայ։ ամեն տամանդինց օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անիչցապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրուելեան) Վաթի, Սամսուն, փոխոխակի Հաղոտս, Պէրան, Լաթնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լատաքիա, Թրիպոլի, Նոյն Գէրուն, Գիրբուրնու, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրելեամբ, Գէրուն դէպի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵԱՆ-ՆԻՒՅՈՅՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրիանգակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱՊՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տա նրդինգօրեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրիանգակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպի Սամսուն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ՇՈՊԵՆԱԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՍՐՈՒԵԱՆ
Ն ԲԱՔԻ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջև Լոնտոնի-Սաուսիամբթոնի կանոնաւոր քաջեղ

Սիւրաբայէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Հոկտ. 8ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագէտքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեալս գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԸՐՊՈՒԼ
138 Մուսկինի փողոց թ. 10

COMP. MUSSE

ROUTE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՊԵՆԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՒԵՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նարբոնա երթեւեկութիւնը

Փ. 25/7 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դ. 26.8 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճանապարհով

Դ. 27.9 Սեվաստարոյի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դ. 27.9 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոս, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 28.10 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 29.11 Ալեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.— Սեպտ 26.8, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գրեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Գէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գաղղ շոգենաւին 268

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԿԱԹԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

771,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա
Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1,3,
իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուելն է վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ի պրեմիումներ	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէջէ—	160,000000
1894 յունուար 1	
Ուսանող եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	30,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Ընդհ. ապահովագրութիւնք 3 Մէջէ—	37,000000

Տնտեսական ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բաշխում և ապահովագրեալներ փոխարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՒԱՆԴ ՎԻՐԱՎԱՃԱՌԻՐ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Հեղի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՐԻՒՕԼ եւ ԸՆԿ.
Վայլոտա փողոց. Վէրթ ալիս խան, Ղալաթիա

ԱՅՍՕ ՊՈՍՏԻԼԷՐԸ ՄԻԱՅՆ ԳՆԵՑԷ

որ շինուած է հէնպաւոր ՍԱԼՅԻՆ զինագործարանին կողմէ։ ՍՈՒՏԻՆ պիսիքլէրը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրջելի 1895ի նմոյշարանին մէջ նուագիին մրցանակը շահած է։ Կը ծախուի Նիքիթիզ էրպէնի քով, Գալիս Պահճէ քարու թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց թիւ 22 եւ 31։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆոլլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 35—80

ՈՍԿԻ ԱՍՏՂ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ. Սուլթան Պայազիտ հրապարակ, 32։ ԲԵՐԱ. Քաֆէ Սրպանտիս, Բերա մեծ փողոց։ ԶԵՌՆԱՊԱՏՈՒ հագուստներու, ճաշերու, պարահանդէսներու եւ հարսնիքներու՝ բոպաքն ու գիւղը։

ՄԻԱՅ ՏԷՄ 600 անմէջ աւելի սեղանի արծաթէ սարքերէ սպասներ։

ՄԱՍԱՆԱԻՏՈՒԹԻՒՆ՝ սեղանի պերճ սպասուց, սեղանամանները եւ բիրեղէ նուրբ ապնիներ, վարձու կը տրուին ծանկոյթներու եւ խոնարհ անօթք։

ՍԵՂԱՆԱՅԱՐՈՒՔԸ, վա պատներ, ճարտար ծաղաբարներ ու պաղաբարներ, իր հաստատուն Ֆան Լոզէլ բռնուած։

ԹՈՆԵՓԵՅՈՒԹԻՒՆ արեւելեան ու եւրոպական դրամ Ֆրամայ։ 876 21—27

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐԻՆ ամենէն ախորժելի և ամենէն յանձնարարուած սնունդն է տղաքներու համար 6—7 ամսականէն սկսեալ։ մանաւանդ կաթը կարելու պահանջն և անմտաս չրջարի միջոցին։ Կը գտնուի ամենայն գրենարանաց բոնելը, կիսապահովի ոսկորներու եւ կոյսոնորոյ։

Փարիզ, 6. Վիքտորիա ծառուղի և դեղարանները։ 385

ՄՈՍ

ՇՈՊԵՆԱԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ, Պորտսայտ, Մէջլէբրանի և Սէ- Դոլի դէջ- բոնող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամէնա	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրպիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Ոֆինոս	2000
Օսմանի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՍԱՐԼԻ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ
330 31, Ճէյմս Սարլի Լիվերպուլ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՀՊԱՐԷ

ԳԱԼԱԹԱ, ՍԱՆՏԸՐԳԷՃԼԱՐ, ԹԻՒ 166
ԳՈՒԲԱՆԼԸՂ ՖԻՐՈՒՆԻ ԴԷՄԸ

Մէհպարէ տունը կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ եղանակի բազմաթիւ նիւթեր ընդունած է։

Մէհպարէ տունը կարեւորութիւն ցնորվփայլուն ծանուցումներու, կը խնդրէ միայն արգոյ հասարակ թեղէն որ իր վաճառատունն այցելեն՝ գիներուն չափազանց ածուութեանը համոզուելու համար։ Աւասիկ քանի մը նիւթերուն գիները։

1 կտաւէ սփռոց 6 հոգիի համար	զրշ. 7 1/2
1 Գունաւոր » 6 » »	» 12 1/2
6 կտաւէ անձեռոց սեղանի »	» 12 1/2
12 » » Ալէյի »	» 10
5 » սրբիչներ կամ Ոբրիշ Ֆոուէլա »	» 12 1/2
1 էրիկ մարդու շապիկ կտաւէ օձիքով եւ Ֆանտելներով	զրշ. 12 1/2
1 Շապիկ կանանց՝ ձեռքով բանուած	» 12 1/2
2 Ֆիլոթիս ֆիլէյ կամ պարանց եւ կնց.	» 12 1/2
1 Ֆա էլա կրկին կու. Ծրով, տարբեր ժակէթի զրուելեամբ	» 12 1/2
12 կտաւէ Ֆուշկինակ էրիկ մարդու	զրշ. 10
12 » » կանանց	» 12 1/2
1 Մէյտաբէտ Աշչինակ, ֆուլա կամ Ֆարոն, ճերմակ կամ գունաւոր	» 12 1/2
6 Թշկնկ. Ոնիկ մետաբէտ բանուած	» 12 1/2
3 ձիրմսկի փորը շապկ. կտաւէ օձիքով	զրշ. 12 1/2
6 Զոյգ գծաւոր զուլպա Ֆի տէբօ	» 12 1/2
3 » գունաւոր կամ գծաւոր զուլպա	» 12 1/2
1 Ժամացոյց կամ գարնուցակ ամերիկեան դրամ Ֆեամբ	» 12 1/2
1 Շիշ օ տը բոլոնիը ժէլ եղրարք	» 12 1/2

Ամի զատ զանազան անուշահոտութիւնք, սեղաններու ծածկոյց, ֆիլոտէքս եւ մեծ տաբէտ զուլպաներ, փոպլով եւ ուրշ շատ նիւթեր, խիստ ժան գիներով։ 1—40

L'ANCRE ԼԱՆՔԻՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԱԿԱՌԻՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱՏՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐԸ 126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ

1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 Վ.ՀԱՐՈՒՆԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿ Ն ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմ. Էտմոն Զիչի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Թոմոյի Հոնոս, պոր- նախագահ
» Ժոզէֆ Հոնոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօսմա Նաս » » » »
Ամանուան Բրօրէշ տ'Օսպէն
Թէոտոր Բուտէն
Ժան տը Վէնտրի- Խոլիհնայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Գ. ԺԱՆ ՄՈՒՌ, կայս. արք. խորհ դական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆոլլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՏԻ Գլխ. Գործակալ, ՄԻՔԱԷԼ ՏԷՐ ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գալատասարայ խան Թիւ 7, 302

ՍԻՏՆԷՑ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Գ. ԹՈՒԹԱՆ Վ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՊԷՔԻ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զենիթները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօհն Նօվիլ եւ Որդիի գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաւորեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զենիթներու կեղծք կը հիմնեն եւ անգլիական տառերը չնանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զենիթներուն վարկը կը նսրեն։

Ճօհն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զենիթներու, ածիլիներու, կէրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

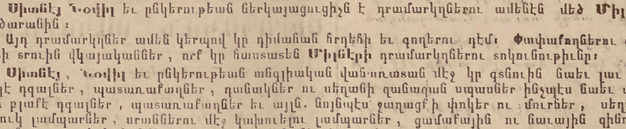

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլճէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին մկայական նիւթեր, որ իր հաստատեն Միլճէրի դրամարկղներու տպագրութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառամաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաջան բլարէ դգալներ, պատառամաղներ եւ այլն։ Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ։ սրանցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորական յատուկ կոնակներ, հրթիռի մեհենեներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

Թ. 312

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՈՆՆԵՐՈՒ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՊԻ ԹՕԼ ԽԱՆ, ԹԻՒ 7, ՍԱՅԱՐԳԱՆ

W. W. KIMBALL & C°

ՇԻԳԱԳՈՅՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

ԴՈՒԼԻՈՊԱՆԱՆ «ՖԻՆԶԵՐՆԱՆ ՖՈՒՅՏՆԱՀԱՆԴԻՊԷՆ»
ԱՄԵՆԱԲԱՐԶԱՐ ՎԱՐՉԱՍՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏՑԱԾ

ՁԱՅՆ.— ՁԱՂՋՐ ԵՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔԸ.— ՀՈՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան ապրանաց գերազանցութիւնն աշխարհատարածած է արդէն։ միայն թէ գներուն համեմատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւր մատչելի չեն համարուած այս երկրին մէջ։ Կոստիկեար եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ մասնաւոր համաձայնութեան մէ՛նկած են այս գործարանին հետ, Թուլոյ, Եգիպտոսի, Գուլկարիոյ եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր գործիները ծանօթացնելու համար, որով կ բոլ են նոյն իսկ յԱմերիկա ծախուած գներէն շատ աւելի ժան վաճառել զանոնք։

Արգոյ յանձնորդը, փոխանակ Բերայի մեծաձախ խանութները դիմելու, երբ մեր վաճառատունն այցելել հաճին, փորձով պիտի տեսնեն թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական Դաշնակներէն եւ երգեհոններէն։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԾԱԼԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՒՏ

Գոցուած վիճակի մէջ հայելաւոր սրանչելի զարդանի մը ձեւն ունենալով, բացուած ատեն իւն ամեն պէտքերովը կատարելա եւ հանգստաւէտ անկողին մը կը ներկայացնէ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՈՅ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1895 Սեպտեմբեր 5էն սկսեալ մինչեւ 1895 Հոկտեմբեր 2

(Բոլոր ՏԷՐՈՒՆ օրերն) Ե-ՐՈՒՇԱԼԷՄ ԵՂԷՐԷՆ Կամուրջի ԸՆԴԱՌԱՋԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ժ. Վ.	Թ.
12 15 ենմ. Մզգ.Պէօյ.Թրպ. ենք. Պօյճ.Բ.Հս.շոգ.ին կը հաղորդակցի։	38
1 — ենմ.Մզգ.Պէօր. Թրպ. ենք.շոգ.ին հետ պիտի հրդկցի։	40
1 20 Բ.Ա.Գվ.ենմ.Մէգ.Պէօյտ.Թրպ.Պէյր. Բշպ. Զպգ.Գանկ.Ա.Հ.Գանտ.Պէշ-Ա.Հ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի(ուրբաթները Վանք.Զէնկ.Պէյլ.Գուզկ. ալ պիտի հանդիպի)	43
1 45 ենմ.Մէգպ.Պէօյ.Դիրնզը.Թար.ենք.Պշբ. ենք.ի շոգենաւ.ն հետ պիտի հաղորդակցի	39
2 20 Բ.Ա.Գվ.ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ենք. ՍԱՆ. Միր.Պօյճ.Բ.Հ. պիտի հաղորդակցի	17
3 15 ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. ենք. ՍԱՆ. Մրկ. Պօյճ.Բ.Հ. շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի) Ուրբ.ը Պէպ.Արն. Գրչ.Օրթ.Պէշ.	28
4 15 ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ենք.ՍԱՆ.Միր. Պօյ. Բ.Հս. Պէպ. Պշբ. Պէպ.ի շոգենաւին հետ.կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5 35 ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թպ.Պէգ. ենք.ՍԱՆ. Մրկ. Պյճ. Բ.Հս.Պպ.Աբ.Գրչ. Օրթ.Պշբ.ուրբաթ օրերը բացի Պէյգ.է ամեն նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնէ	43
7 — ենմ. Մէգ. Պէօյ.Թրպ.Պէյգ.Բշպ.ենք. Մրկ.Գնյճ. Բ.Ա.Հս.Գնտ.Պէպ.Ավվ. Գրչ. Զնկ. Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Պշբ.	19
8 — Ա.Բ.Գվ.ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.ենք.Մրկ. Բ.Հս.Պէպ.Աբն.Գրչ.Օր.Պշբ.ուրբաթները ՍԱՆ. ալ պիտի հանդիպի	17
10 15 ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.ենք. Միրկ. Բ. Հիս. Պէպ.Արն. Օրթ. Պէշկ. ուր.ները Պէյգ.	33

ԵՆԷՊԷՆԻ Կամուրջ ԸՆԴԱՌԱՋԻ

12 15 ենք.ՍԱՆ.Մրկ.Պօյճ.Բ.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.	21
1 30 ենք.ՍԱՆ.Մրկ.Պօյճ.Բ.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.	34
2 20 ենք. ՍԱՆ. Միրկ.Պօյ. Բ.Հս Պպ. Արն. Գուլ.ճ.Օրթ.Պշբ.	21
9 40 ենք.ՍԱՆ.Պօյ.Արն. բացի ուրբաթէ	28
10 15 Բ.Հ.ուշ ուղղակի կամուրջ. ուրբաթները Պէշիրթաշ ալ պիտի հանդիպի	18

Պէպէնի Կամուրջ ԸՆԴԱՌԱՋԻ

12 15 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ	28
12 45 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.	21
1 10 Գնտ.Բ.Հ. Պէպ. Աբնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշբ.	19
1 — Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է	18
2 — Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշբ.	34
2 45 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ.	21
3 35 Բ.Հիս.Պպ.Արն.Գչ.ՕԹ.Պշբ.	34
4 10 Բ.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ. Գպ. բացի Ուրբաթէ	23
5 15 Պէպ.Արնվ-Գրչ-Օրթ.Պշբ- բացի ուրբաթէ	33

Ալէյնի Եղբրէն Կամուրջ ԸՆԴԱՌԱՋԻ

12 15 Գնտ-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	20
12 15 Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գանկ-Ա.Հիս- Գանտ-Օրթ-(Ա.Հ. կը հաղորդկ-) Ուրբաթները բացի Օրթ-էն Զան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ.	18
1 45 Պէպ-Ա.Հ.Գնտ.Զնկ-Պէյլ-Գզ-Պշբ-բացի Ուրբաթէ	33
1 — Պէյգ-Բշպ-ենք.Զպգ Գնտ-Գոյճ-Բ-Ա.Հ-Գանտ-Արն-Զնկ.Պէյլ.Օր-Գզկ.Գապ-	23
1 50 Գանտ.Զնք.Զնկ.Պէյլ-Գզկ.Պշբ.	20
1 40 Գզկ. Սկտ.բացի ուրբաթէ	42
2 05 Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գնտ-Ա.Հ.Գանտ-Պշբ. Ա.Հս-պիտի հաղորդակցի Ուրբաթները Զնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	43
2 45 Ա.Հ Գանտ.Զնկ.Պէյլ-Գզ-Պշբ-բացի Ուր.	33
3 05 Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գնտ-Ա.Հս-Գանտ-Պշբ. (Ա.Հ. շոգ-ին կը հաղորդ-) Ուր.ները Զնք. Զնկ- Պէյլ- Գզկ-Պշբ- պիտի հանդիպի	18
3 50 Ա.Հ.Գնտ.Զնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- Իսկ. բացի ուրբ.է	39
4 20 Պէյգ-Բշպ.Զպգ.Գնտ-Ա.Հ.Գնտ.Զան.պիտի հաղորդակցի. ուրբաթները 4.45 Մէգ.էն մեկնելով Պէօյ,Թրպ.Զնք.Զնկ.Պէյլ. Գզկ. Պշբ. պիտի հանդիպի	38
5 — Զնք.Զնկ.Պէյլ.Խուզ.Պշբ.Ուր.ները 5.15ին Գանտիլլէն	21
6 45 Պէյգ-ենք-Գզկ-Մրկ.Բ.Ա-Հս-Գնտ-Արն.Զնք, Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ-Պշբ.հինգշաբթի օրերը բացի Սրթ.Պշբ. Իսկ.ալ պիտի հանդիպի	20
9 — Պէյգ-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնտ.Ա.Հ.Գնտ. Զնք-Զնկ.Պէյլ-Գզկ-Իսկ-	34
9 25 Գնտ.Զէնկ.Իսկ, բացի ուրբաթէ	23
10 10 Պէյգ-ենք-Գզկ-Ա-Հս- Զնկ-Պէյլ. Գշ. բացի ուրբաթէ	1
10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.ը 10 50ին	43
10 40 Գուզկ, Գզկ. բացի Ուր.է	42
11 05 Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	19
11 10 Զնք.էն » » » »	20
11 55 Գզկ. Իսկ. բացի ուրբաթէ	42

(Բոլոր ՏԷՐՈՒՆ օրերն) Կամուրջէն Ե-ՐՈՒՇԱԼԷՄ ԵՂԷՐԷՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՈՅ

1 25 Կամուրջէն ուղղակի ենք, բացի ուր.է	21
1 30 Պշբ.Սրթ.Գրչ. Ան.Պէպ.Հ.Մրկ.ենք.Թրպ. Պէօյ.Մզպ.ենմ. ուր. օրերը Պէյգ.	23
2 30 Պշբ.Օրթ.Ան.Պէպ. Բ.Հ.Մրկ.ենք.Թրպ. Պէօյթ.Մզպ.ենմ.	40
3 — Գապ-Պշբ-Իսկ-Զգկ-Օրթ.Պէյլ- Զնկ-Արնվ-Գնտ-Ա-Բ-Հս-Գնլ-Մրկ-ենք-Բշպ- Պէյզօգ Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ենմ.	19
4 — Պ